

De Trainer Coach

verenigingsblad van de VVON

Jaargang 32 nr. 3 - september 2023

VVON

Trainerscongress

Spakenburg:

Chris de Graaf &
Pieter Zwart

Groene Ster:

Maurice Verbunt

PSV Academy:

Ernest Faber &
Joop Oosterveld

VVON Awards

HJO Vitesse'22

Peter Lambert

Trainer over ontslag

Peter Wesselink

KNVB

Opleiding
Voetbalkadercoach

Juridisch

Privé en zakelijke
scheiden

Column Hans Bijvank

Zorgen in het voetbal

Uitreiking VVON Awards

SFM
Sportfaciliteiten & Media

OPTIE:
BORD + KOKER
€ 81,50

Taktiekbord
Oprolbaar en magnetisch
€ 68,50

Genummerde magneten
2x12 stuks, 25mm, extra sterk
€ 22,95

Voetbalcompetitieboek
Taktisport, 116 pagina's met ringband
€ 2,95

Notitieset voetbal - 5 delig
Wedstrijd-, trainingsboek, 3 blokken
€ 16,95

Coachmap Best Buy
Magnetisch, uitwisbaar, echt leer
€ 42,95

Taktifol Set - aanbieding
1 rol + 2 stiften + draagtas + wisdoek
€ 32,50

SOCCERCONCEPTS.NL
Improve training!

taktisport
start training met!

Lageweg 28 - 6621 BS Dreumel
Klantenservice: info@soccerconcepts.nl
Bel: 0651-686756 - www.soccerconcepts.nl

STANNO

Trotse **kledingpartner** van de **VVON**

Een uniek en **zelf ontworpen** tenue voor jouw club

Door **Special Design** dragen voetballers hun teamkleding met nog meer trots.

Naast een uniek tenue biedt onze samenwerking nog **meer voordelen**.

Meer weten over ons **clubconcept**? Scan de **QR-code** voor meer informatie!

Van de voorzitter

De vakanties zitten er weer op en de competities zijn in volle gang. Het betaalde voetbal is zoals gebruikelijk wat eerder van start gegaan dan het amateurvoetbal, en na drie competitiewedstrijden vond FC Utrecht het tijd worden afscheid te nemen van hun trainer Michael Silberbauer. “Eind vorig seizoen en de seizoenstart waren niet zoals we hadden gehoopt. Gedurende het seizoen evalueren we regelmatig met de hoofdtrainer, zoals we dat nu ook gedaan hebben”, legt technisch directeur Jordy Zuidam uit. “We hebben samen de conclusie getrokken dat er geen stijgende lijn zat in de ontwikkeling en groei van het elftal en daaraan gekoppeld bleven de resultaten achter” aldus FC Utrecht. Tja, wat moet je hier nu van zeggen. FC Utrecht ziet geen stijgende lijn in de groei en ontwikkeling van het elftal. Wat had je dan willen zien na drie wedstrijden? Had deze conclusie dan getrokken na het einde van het vorige seizoen. Dit heeft helemaal niets te maken met welk beleid dan ook. De ervaring leert dat in het amateurvoetbal dit soort wanbeleid vaak snel wordt gekopieerd. Dus zorg ervoor dat uw arbeidsovereenkomst goed in elkaar steekt. Dan kunnen wij u in dit soort gevallen in ieder geval optimaal ondersteunen mocht het ook u overkomen. In dit kader verwijs ik ook naar het gesprek met Peter Wesselink elders in dit magazine. Hij vertelt over zijn ervaringen waar het gaat over het vroegtijdig beëindigen van zijn arbeidsovereenkomst.

Afgelopen sportzomer hebben we weer kunnen genieten van veel mooie sportprestaties. Mathieu van der Poel werd wereldkampioen (met val) op de weg in Glasgow, Nederland won de 4 x 400 meter estafette vrouwen op het WK in Boedapest met daarbij een magische Femke Bol en Max Verstappen won voor de tiende keer op rij – en dat is een record – een Formule 1 wedstrijd. Stuk voor stuk topprestaties geleverd door topsporters en uiteraard ondersteund door coaches, trainers, staffleden etc. En bij het zien van dit soort waanzinnig goede prestaties moest ik ook denken aan de woorden van Pieter van den Hoogenband. Hij is straks namens NOC*NSF de Chef de Mission bij de Olympische Spelen 2024 in Parijs. "Het gaat straks om de verhalen, niet om de medailles", aldus Pieter van den Hoogenband. Afgelopen dertien jaar streefde de Nederlandse olympische beweging naar een structurele plek in de top van de olympische medaillespiegel. 'Naar een winnend topsportklimaat', luidde de titel van het onderliggende beleidsstuk, opgesteld door oud-directeur topsport Maurits Hendriks. Nederland klom gestaag op de medaillespiegel afgelopen jaren. Kers op de taart werd de historische zevende plek op de ranglijst (tien keer goud, twaalf keer zilver en veertien keer brons) tijdens de laatste Spelen van Tokio. En nu zegt Pieter van den Hoogenband, en ik citeer “Dat medailleklassement, ik geloof het allemaal wel, ik heb daar niets mee”. Ik begrijp eerlijk gezegd helemaal niets van zo'n uitspraak.

Volgens NOC*NSF kent de sportieve glorie namelijk ook een keerzijde. In diverse takken van sport bleek bij de wedren naar onvergankelijke olympische roem sprake te zijn van grensoverschrijdend gedrag. En deze koerswijziging (winnen is niet meer zo belangrijk) zou een belangrijke

bijdrage moeten leveren aan een veilig sportklimaat. Niet meer tot het uiterste gaan voor medailles en je niet blindstaren op het behalen van gouden plakken. Ik heb hier mijn twijfels bij.

Natuurlijk, een veilig sportklimaat is een zeer belangrijke voorwaarde om (top)sport te beoefenen. Maar er is toch geen enkele sporter die liever met een mooi verhaal thuiskomt dan met een medaille. Femke Bol en Sifan Hassan vielen beide vlak voor de finish tijdens het WK atletiek. Dat leverde hele bijzondere verhalen op maar geen medailles. Enkele dagen later wonnen beide atleten een gouden medaille. Aan welk verhaal zouden zij nu de meest waarde hechten? Niet zo moeilijk te beantwoorden lijkt mij. Dus hoe kun je dan als NOC*NSF aankondigen dat het vooral gaat om de verhalen en daarna pas over de medailles. Een veilig sportklimaat begint bij goed opgeleide en verantwoordelijke trainers en coaches. Dus ik zou daar de aandacht op willen vestigen. En wanneer we kijken naar het voetbal, dan is wat mij betreft ook niet te begrijpen dat we winnen of verliezen bij het opleiden van de jongste jeugd volledig negeren. We houden geen ranglijst meer bij, geen lijstje met topscorers etc. Het zijn de trainer/coaches die hier hun rol en verantwoordelijkheid moeten pakken. En sportbonden moeten dit maximaal ondersteunen. Ook de jongste jeugd moet je leren wat winnen en verliezen is en hoe daar mee om te gaan. Doe je dit niet, dan komt dit probleem op oudere leeftijd weer aan het licht, want het was tenslotte toch niet belangrijk of je won of verloor. We pampere de jeugd al veel te veel, dus leer ze in ieder geval wel wat het verschil is tussen winnen en verliezen. En binnen deze uitleg en coaching kan dan prima ook maximale aandacht zijn voor een veilig sportklimaat. Maar stop met het opleiden en pampere van zachtgekookte eitjes. Ik wens u als trainer-coach heel veel succes met deze moeilijke en ingewikkelde taak.

Namens mijn collega-bestuurders wens ik u een mooi en succesvol seizoen toe.

Veel leesplezier.

Arnold Westen

5 september 2023

Inhoud

VVON TRAINERSCONGRES ▼

Bij het VVON Trainerscongres was er ruimte voor Spakenburg trainer Chris de Graaf. Samen met Pieter Zwart gaf hij inzicht in zijn aanpak als hoofdtrainer in de 2^e divisie.

Maurice Verbunt vertelde in mei over zijn succes bij Groene Ster en gaf bovendien een veldtraining voor de toeschouwers.

VVON-AWARDS ▼

De uitreiking van de Awards vond plaats op 19 mei tijdens het zeer drukbezochte trainerscongres van de VVON.

PSV JEUGDOPLEIDING ▼

De PSV Academy werd vertegenwoordigd door Ernest Faber. Een kijkje in de keuken van de Eindhovense topclub.

Colofon

De TrainerCoach is een gezamenlijke uitgave van SFM De Sportuitgever en VVON.

Uitgave:

SFM De Sportuitgever BV
Postbus 952 - 3700 AZ Zeist
Bezoekadres: Rozenstraat 20 A, Zeist
Telefoon: 030-6977710
E-mail: info@desportuitgever.nl
Website: www.desportuitgever.nl

Uitgever: Floris Schmitz

Redactiecoördinator De TrainerCoach:

Ruud Bijnen, telefoon 06-45006655
E-mail: ruud@desportuitgever.nl

Vormgeving:

Tania Dimitrova / tania@desportuitgever.nl

Speciale VVON-leden:

J. Philippo, W. Hoebe, J. de Gier, (ereleden), J. Biessels, R. de Groot, C. Jansen, H. Ursem, J. Schmitz, J. Vrind, H. Molenveld en W. van Dongen (leden van verdienste).

Lidmaatschap VVON en verschijning:

Het verenigingsblad 'De TrainerCoach' maakt onderdeel uit van het lidmaatschap van de VVON. Heeft u vragen over uw lidmaatschap dan kunt u contact opnemen met: Secretariaat VVON, Henk Dirven 06-53805970/Tom Heijkoop 06-14410232, secretaris@vvon.nl. Lid worden kan via www.vvon.nl. Opzeggen van het lidmaatschap dient **vóór 1 november van elk jaar** plaats te vinden. Dit kan alleen via de website van de VVON (www.vvon.nl/lidmaatschap/opzeggen/). Leden van de VVON dienen wijzigingen in adresgegevens, telefoonnummer, emailadres etc. zelf aan te passen via **MIJN VVON** op www.vvon.nl. Hiervoor is het wel noodzakelijk ingelogd te zijn.

De 'TrainerCoach' verschijnt vier keer per jaar. © 2018. SFM De Sportuitgever BV, Zeist

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of overgenomen in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, door fotokopieën, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Service & Contact:

E-mailadres secretaris:

secretaris@vvon.nl

Telefoonnummers secretariaat:

Henk Dirven 06 - 53805970

Tom Heijkoop: 06 - 14410232

Hulp of advies nodig? Ga naar onze website via:

<https://www.vvon.nl/contact/> en vul het formulier in.

Postadres:

Vakbond Voetbal Oefenmeesters Nederland
Kievit 28, 3191 DH Hoogvliet

Volg ons op

28

HOOFD JEUGDOPLEIDINGEN ▼

Peter Lambert (65) is sinds 2015 de HJO (hoofd jeugdopleiding) van Vitesse'22 uit Castricum. Door de KNVB uitgeroepen tot één van de winnaars van de actie 'Toegevoegde Waarde Hoofd Opleiding'. Wat is precies het geheim van zijn manier van opleiden?

33

TRAINER OVER ONTSLAG ▼

Momenteel is de vijfenvijftigjarige coach Peter Wesselink weer werkzaam bij een club. Vorig jaar brak hij met een club. Wat kan een ontslag doen met een trainer? Welke voor- en nadelen brengt het met zich mee? De huidige trainer van Urk vertelt erover.

36

KNVB OPLEIDING ▼

De opleiding Voetbalkadercoach (VKC) gaat over het trainen van trainers. Douwe de Val van de KNVB legt als medewerker voetbalontwikkeling uit. Hij gaf het afgelopen seizoen de VKC-opleiding in het noorden van het land.

VAKBOND VOETBAL OEFENMEESTERS NEDERLAND

DÉ BELANGENBEHARTIGER VOOR IEDERE VOETBALTRAINER

**Voordelen
VVON-lidmaatschap**

- Hoge **ledenkorting** bij deelname aan **bijscholing/congressen**
- **Professionele** juridische **bijstand** bij arbeidsconflicten
- **Volledige toegang** tot onze **vacaturebank** en online **kennisbank**
- **Gratis** abonnement op het vakblad 'De TrainerCoach'
- **Informatieve website** met het laatste nieuws

**Hulp en ondersteuning
wanneer u dat vraagt**

- **Opstellen** van (en advies over) uw **arbeidsovereenkomst**
- **Advies en ondersteuning** bij **ontslag** of **non-actief** stelling
- **Hulp en advies** bij uw **WW-aanvraag**
- Hulp bij het **opstellen** van een **vaststellingsovereenkomst**
- **Financieel** en **fiscaal** advies

WORD NU LID VAN DE VVON EN SCAN DE QR-CODE

STUUR DE QR-CODE OOK DOOR NAARJOUW COLLEGA TRAINER

En verder:

3

VOORWOORD ▼

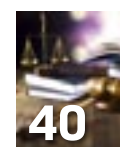
Van de voorzitter

32

VAN DE BESTUURSTAFEL ▼

Tips voor u als Trainer-coach

40

JURIDISCH ▼

Privé kwesties van een trainer die het werk bij de club raken

42

COLUMN HANS BIJVANK ▼

Zorg.

Op vrijdag 19 mei was er eindelijk, na jaren van corona-onmogelijkheden, weer een volledig normaal VVON Trainerscongres. De aftrap was in handen van het duo Chris de Graaf en Pieter Zwart. De eerste behaalde het afgelopen seizoen met zijn team SV Spakenburg als derde amateurtrainer in de geschiedenis de halve finale van het KNVB bekertoernooi. De jongeling naast hem werkt bij het tijdschrift Voetbal International en haalde met zijn scherpe analyses regelmatig de sportprogramma's op televisie. Samen verzorgden zij een boeiende presentatie.

Tekst: Ruud Bijnen | Beeld: Cees Bakker

Chris de Graaf van Spakenburg:

Ondersteund door data werken vanuit eenvoudige spelprincipes

Chris de Graaf trapt af. “In dit verhaal vertellen we onze werkwijze. Het is geen waarheid, maar het beschrijft onze manier van werken waarbij ik me vaak laat inspireren door toptrainers. We laten zien hoe we principes hanteren uit het topvoetbal en hoe succesvolle collega's deze toepassen en wat de data daarover zeggen. Het is belangrijk wél te geloven in je eigen principes, ze te begrijpen en niet klakkeloos over te nemen van andere trainers.”

“Wij hebben ons bij het samenstellen van de principes vooral afgevraagd hoe de meeste doelpunten vallen en dat hebben we verwerkt in onze spelprincipes. Goals ontstaan door counters, vanuit diepte achter de laatste linie, na teruggetrokken lage voorzetten en vanuit schoten uit standaardsituaties.”

Als je dat eenvoudig vertaalt naar principes in aanvallend en verdedigend opzicht dan kom je op de volgende uit:

AANVALLEND	VERDEDIGEND
Creëren	Voorkomen van counters
Creëren	Voorkomen van diepte achter de laatste linie van de tegenstander
Creëren	Voorkomen van teruggetrokken lage voorzetten
Creëren	Voorkomen van standaardsituaties

Pieter Zwart neemt het gesprek over en vertelt vooral over hoe de doelpogingen tot stand komen. Hij stelt ook vragen aan het publiek om te bekijken of zij enig inzicht hebben in de statistieken in het profvoetbal,

maar dat blijkt erg tegen te vallen. “Wat denkt u over de hoeveelheid passes die worden gegeven voorafgaand aan een doelpoging?” De antwoorden uit het publiek liggen veel hoger dan het uiteindelijke antwoord. “Het zijn er minder dan vier” vertelt Pieter. “Dat heeft te maken met het feit dat er steeds meer balveroveringen plaatsvinden dichtbij het doel en op de helft van de tegenstander. Dat betekent ook dat Kick en Rush minder effectief is dan vroeger. Het is ook duidelijk dat speelstijlen over de hele wereld steeds dichterbij elkaar komen te liggen. In balbezit wordt er ook steeds meer in vijf linies gespeeld, verdeeld over de breedte van het veld. Voorin is het bijna gebruikelijk om in de eindfase met een linksbuiten, een linksbinnen, een spits, een rechtsbinnen en een rechtsbuiten te spelen. Een systeem dat men meer dan 70 jaar geleden ook al vaak speelde. Er zijn wel wat verschillen in de wereld. Zo is het opvallend dat in de Engelse Premier League wat andere patronen te zien zijn dan in de rest van Europa. Daar wordt er meer met korte passes gewerkt vanuit een opbouw. Daar zijn ook meer voorzetten vanaf de zijkant en er wordt opvallend veel minder van buiten de zestien meter geschoten. En het patroon van balveroveringen dichtbij het doel van de tegenstander, is daar verder ontwikkeld dan in andere delen van de wereld. Het tempo is daar zichtbaar veel hoger en de tijd om te handelen dus ook veel korter. Opbouwen op de eigen helft dichtbij het doel is daardoor ook veel lastiger en er zijn dus meer balveroveringen op de helft van de tegenstander.”

“Eén op de hoeveel schoten is raak van buiten de zestien in het moderne voetbal?” stelt Zwart nog een vraag. “Het is één op de zesentwintig, zo blijkt uit een statistiek van de Opta. En de profclubs kennen deze statistieken ook. Zij zoeken dus naar wegen om van dichterbij te scoren. Zicht-

baar is dat er steeds minder schoten van buiten de zestien zijn en dat er van dichterbij gescoord wordt. Er zijn steeds minder schoten nodig om te scoren. De zuiverheid van de doelpogingen is verhoogd. Het spel is in dat opzicht duidelijk veranderd: Net zoals bijvoorbeeld in het basketbal waar ook duidelijke veranderingen zijn in de positie van waaruit gescoord wordt. In het voetbal is scoren van dichterbij actueler dan ooit. Er zijn meer trends duidelijk en dat is ook logisch als je naar bepaalde statistieken kijkt. Eén op de tachtig voorzetten gaat direct raak en indirect zijn dat er één op de vijfenvijftig. Dat is natuurlijk ontzettend weinig en dus verdwijnen de traditionele voorzetten steeds meer uit het voetbal. De zones van waaruit de voorzetten vanaf de zijkant worden gegeven veranderen ook. In figuur 1 is te zien in welke zones voorzetten verdeeld worden. Zone 1 en 3 zijn niet echt succesvol in het moderne voetbal. Het is vooral 2, 4 en 5 van waaruit succesvolle voorzetten gegeven worden. Uiteraard kun je bij een goede kopper in de spits – zoals Luuk de Jong – altijd bekijken of er vanuit andere zones ook succes bereikt wordt.”

Figuur 1

Chris de Graaf gaat weer verder. “We werken met zo min mogelijk principes. Meer informatie maakt het lastiger om over te brengen op spelers. Bovendien is het al snel zo dat ze te veel informatie krijgen die ze niet snel of niet goed onthouden.”

Verdedigend hebben zij het daarom eigenlijk maar over drie dingen:

- Klein maken
- Jagen
- Duels winnen

En in de omschakeling naar aanval:

- Eerste pass vooruit
- Diepte loopacties
- Aansluiten

“Bij al die principes verwacht ik wel dat de jongens ook zelf nadenken over wat we doen. En ze moeten zich ook afvragen waarom we iets doen. Je kunt niet zomaar gaan jagen. We gaan eerst klein staan met elkaar en dan ga je pas jagen. Vooraf moeten we dan ook afspreken

waar we druk zetten. En in het veld moeten de spelers dat ook kunnen veranderen. Daarbij is het belangrijk welke voor- of nadelen de verschillende plekken van pressie met zich meebrengen. Dat besef moet er zijn. Hoog druk zetten is fijn omdat je bij balverovering dicht bij het doel bent van de tegenstander. Laag druk zetten houdt in dat een tegenstander veel ruimte in de rug weggeeft en ook veel mensen voor de bal kan hebben.”

“Als we dan gaan jagen, is het dus allereerst belangrijk dat we klein staan. Dan gaat de man die het dichtste bij de bal is, vanuit de lijn van een tegenstander op de bal af. De anderen moeten de as dichthouden. Als de bal vervolgens doorgespeeld wordt, dan is het belangrijk dat we ook direct van achteren druk zetten en het liefst zelfs vanuit meerdere richtingen. Als dat goed gedaan wordt, dan ontstaan er ook duels. Als een tegenstander met zijn rug naar het doel de bal krijgt en zijn aanname is slecht of de pass is matig naar hem, dan vind ik dat we het duel moeten winnen! Technisch gezien moeten mijn spelers niet op de hakken staan en ook niet met de benen dicht bij elkaar. Als de spelers binnen een armlengte zijn dan moeten duels aangegaan worden én gewonnen. Dreig je te verliezen, dan maak je een tactische overtreding. Dat hoort erbij.”

“Als we dan de bal veroveren, dan ontstaat er een andere fase en wil ik altijd een eerste pass vooruit zien en direct loopacties de diepte in zien. Wat ik al eerder noemde: er moet óók direct bijgesloten worden. Niet denken ‘onze voorste man zoekt het maar uit’ maar direct voor ondersteuning zorgen. En niet alleen dat is een voordeel, want we zorgen door bij te sluiten ook direct voor een goede restverdediging. Bij een normale opbouw zie ik het wel wat anders. Ook dan wil ik uiteraard ook graag zo snel mogelijk vooruit, maar dan vind ik wel dat we dat in de eerste fase moeten doen met korte passes, dicht bij elkaar. Zo voorkom je ook

tegendoeelpunten omdat er minder kans is om de bal te verliezen. Een wijsheid die ik hoorde van coach Nagelsmann. Een bal achter de laatste linie is wat mij betreft de beste manier om te scoren.”

De principes die zij bij aanvallen hanteren zijn er ook weer drie:

- We willen kleinste overtal creëren
- Één speler per zijkant
- Diepte in het spel

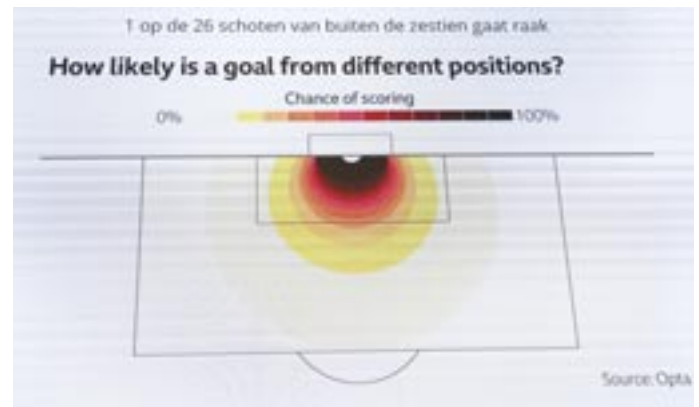
En in de omschakeling naar verdedigen:

- Restverdediging op orde hebben
- Tactische overtreding indien nodig
- Counterpress na diepte

“De loopacties in de diepte proberen we te variëren en soms laat ik ze ook zien aan de hand van filmpjes uit het topvoetbal. Luis Suarez heeft bijvoorbeeld typerende loopacties, snelheid makend in de breedte van het veld en dan achter één van de centrale verdedigers achter de linie duiken. Er zijn ook loopacties te bedenken contra, of in de half ruimte of van een vleugelspeler die naar binnen snijdt.”

Analyseren

“Als we tegenstanders bekijken, dan hebben we daarvoor een vaste lijst met gegevens die we willen weten. Uiteraard opgesplitst naar de vier hoofdmomenten. Bij het verdedigen door ons (!) houden we in het achterhoofd onze hierboven genoemde drie principes. Daar zijn we goed in en daarmee willen we tegenstanders pijn doen. We gaan kijken hoe de komende partij waar we tegen spelen begint bij de keeper. Dan kijken

we wat ze in de eerste fase doen: hoe bouwen ze op? Wat zijn de opvallende spelers daarbij? De volgende stap die we bekijken: Wat doen ze als ze onder eerste linie - de druk zettende aanvallers - gepasseerd zijn? Dat is de tweede fase. In het derde deel kijken we hoe ze kansen creëren? Welk moment kiezen ze daarvoor uit en gaat het meer via de zijkant of door de as? Het volgende hoofdmoment is de omschakeling naar verdediging van de tegenstander. Ook daar kijken we weer naar een aantal zaken waarmee we aan de slag kunnen. De belangrijkste drie vragen daarbij zijn:

- Waar lijden ze balverlies?
- Hoe lijden ze balverlies?
- Hoe staat op dat moment de restverdediging?

Tot slot kijken we naar de steeds belangrijker wordende spelhervattingen van de tegenstander. Hoe organiseren ze zich daarbij en hoe worden deze genomen? Wat zijn de opvallende zaken daarin?”

“IK BEN ER OOK ACHTER GEKOMEN DAT HET BETER IS OM MINDER BEZIG TE ZIJN MET HET RESULTAAT. TEGENWOORDIG BEN IK VOORAL BEZIG MET DE UITVOERING”

“Uiteraard kijken we ook naar het aanvallen van ons en analyseren we hoe de tegenstander daarin verdedigt. Hoe en waar stoort men en wat zijn daarin opvallende onderdelen? Wat doen ze als de tegenstander een linie verder komt en hoe verdedigen ze op het middenveld? In de derde fase kijken we hoe ze kansen tegen krijgen. Op welk moment? Gebeurt het meer via de zijkant of meer door de as? En als ze de bal veroveren, wat doen ze in dat geval? Hoe komt de verovering tot stand en waar veroveren ze de bal in de meeste gevallen? Zijn er nog opvallende spelers in de omschakeling naar aanval en waarom? Tot slot kijken we ook hierbij naar de standaard situaties en is de vraag hoe ze deze verdedigen.”

“Als we het traject in onze succesvolle bekerreeks bekijken, dan hadden we bij FC Groningen in de analyses gezien dat we de nummer 6 van hen niet aan de bal wilde laten komen. Bij FC Utrecht zagen we dat zij op rechts dynamisch waren en daarom wilden we hen vooral naar de linkerkant dwingen. Het zijn analyses die we willen vertalen naar kleine overwinningen op het veld. We kijken per individu van elke opponent waar ze goed in zijn en wat ze liever niet doen. Op die manier kan elke tegenstander die gebruiken en ‘juichen’ als ze daar hun tegenstanders op weten te pakken.”

Verbeteringen ook bij de coach

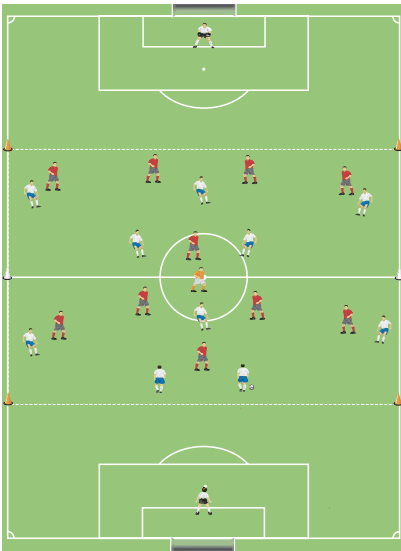
“Voorheen maakte ik de fout om alleen maar met het teamniveau bezig te zijn. Als je het verkleint naar het individu en naar kleinere zaken, dan kan er gemakkelijker een positief gevoel ontstaan. Simpele overwinnen behalen zijn bijvoorbeeld een tegenstander een bal laten terugspelen in

plaats van voorwaarts of een bal afpakken zoals afgesproken. Daarnaast denk ik minder in linies en praat ik daar minder over. Linies zijn in een wedstrijd veranderlijk. Tegenwoordig praat ik meer over samenwerkingen tussen bepaalde spelers.”

“Ik ben er ook achter gekomen dat het beter is om minder bezig te zijn met het resultaat. Tegenwoordig ben ik vooral bezig met de uitvoering. Het houdt mij en de jongens beter weg van gespannenheid waardoor blokkades kunnen ontstaan. Dan wordt het alleen nog maar instinct en emotie waarop spelers zaken uitvoeren en dat zijn dan niet de goede dingen. Het is juist zaak gefocust te blijven op de taken die meegegeven worden. In een ontspannen modus en in het moment blijven werkt beter om dit te realiseren.”

Pieter vult nog aan. “Brighton in de Premier League voetbalt op bijzondere wijze en heeft een trainer die het psychologisch ook goed aanpakt met zijn spelers. Hij stelt heel duidelijk dat hij nooit boos wordt op spelers die fouten maken in hun taken, in het gevraagde. Hij zal hen daarin naar de buitenwereld ook altijd steunen, ook in de pers. Dat is voor spelers veel waard. In de pers is ook te zien dat als deze coach vragen krijgt over spelers die fouten maken in de door hem bedachte speelwijze waaruit bijvoorbeeld gescoord wordt door de tegenstander, dat hij hen verdedigt. Dan krijg je jongens die bezig zijn met het verbeteren van de uitvoering en net als de coach, niet bezig zijn met winnen. Dat geeft een heel ander gevoel in een groep. Waar deze trainer wel moeite mee heeft als jongens zich verstoppen. Daar zal hij hen zeker op aanspreken.”

Positiespel 11vs11 +1 Neutrale (balbezit)

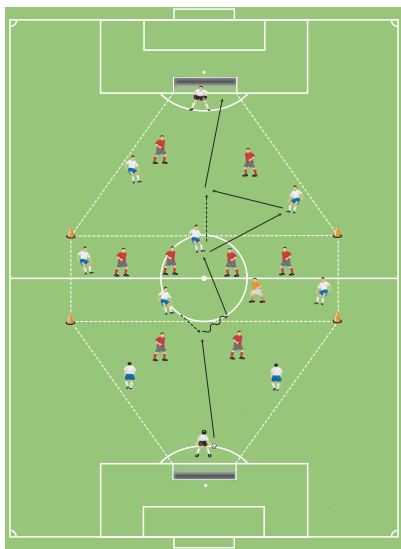
Organisatie:

- Spelen positiespel vanuit de positie binnen de stippellijnen (50 lengte - 50 breedte (25 meter op beide helften).
- Doel is om via diepte achter de stippelijjn te komen.
- Op dat moment mag er nog maar 1 verdediger van de andere partij mee verdedigen.
- De aanvallende partij krijgt vanaf dat moment 5 seconden om tot een doelpunt te komen.
- 1e variatie > bal niet boven de knie (dus alleen diepte via passing over de grond)
- 2e variatie > ploeg a mag na 8 x overspelen diepte kiezen ploeg B gelijk na een onderschepping (counterpress)

Coaching:

- Aanvallers niet zichzelf vastzetten tegen de achterste linie, maar voor de achterste linie starten en goed getimed diepte maken met snelheid
- Spitsen proberen verdedigers te binden en ruimte te maken voor opkomende middenvelders of backs

Partijspel 8vs8 + 2K

Organisatie:

- Veldgrootte van 16meter tot 16meter
- Afgesneden hoeken 1-2-4-2 in 3 vakken

Coaching:

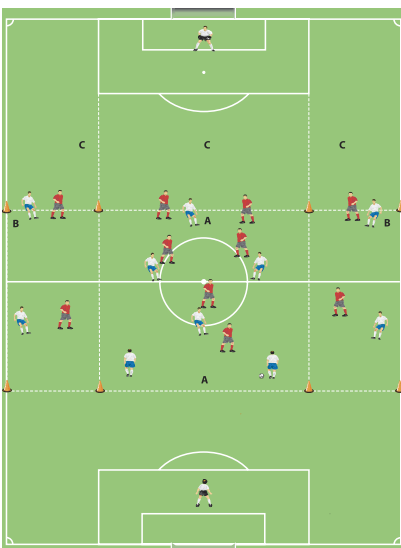
Accenten balbezit

- 1e fase: opbouwen van achteruit in overtal (K+3vs2)
- 2e fase: controle krijgen (tegenstander komt niet aan de bal)
- 3e fase: doorbreken (op zoek naar de 2 spelers in de eindfase)
- 4e fase: afmaken (vanuit het overtal tot scoren komen)

Accenten verdedigen

- 1e fase: na balverlies direct druk op de bal (counterpressing)
- 2e fase: onder de bal komen (als viertal in het middenvak)
- 3e fase: in de organisatie blijven spelen (vier op een lijn)
- 4e fase: het doel verdedigen (blokken, tackelen)

Partijspel 11vs11 teamtactisch

Organisatie:

- Ploeg A uit eigen speelwijze.
- Ploeg B uit speelwijze komende tegenstander
- De onderste stippelijjn is afhankelijk van hoe hoog ze druk zetten

Coaching:

- Gericht op de vakken: A = er doorheen, B = er omheen, C = er overheen

Maurice Verbunt kende met zijn nieuwe club Blauw Geel'38 een voortvarende start in het KNVB-beker. Fusieclub SVOD'22 uit het Zeeuwse Domburg ging er op zaterdag 12 augustus met 5-1 af. Een prima opmaat voor een mooi bekervolg en begin van de competitie in de derde divisie, die een week later startte in en tegen Kloetinge. Voor Verbunt betekent het een nieuwe start in Veghel, na zes seizoenen succesvol hoofdtrainer te zijn geweest van Groene Ster uit Heerlerheide.

Tekst: Erik Riemens | Beeld: Cees Bakker

Maurice Verbunt over onafhankelijkheid van het team: Spelprincipes zijn altijd leidend

Maar bij welke club hij ook onder contract staat, zijn voetbalvisie is vooral gericht op het trainen en spelen vanuit spelprincipes. En dat was ook inhoud van zijn verhaal op het VVON-trainerscongres in mei in Zwolle. "Spelprincipes maken je onafhankelijkheid."

Verbunt (48) is geen onbekende in het voetbalwereldje én daarbuiten. Als geboren Heerlenaar heeft hij uiteraard wat met carnaval. In

2005 werd hij stadsprins van de Kirchröatsjer Vasteloavends Verain Alaaf Kirchroa 1936. Hij begon te voetballen bij Chevremont in Kerkrade. Van zijn twaalfde tot zijn 25ste speelde hij bij Roda JC in zijn woonplaats Kerkrade. Na drie jaar contractjaren, maakte een knieblesure een einde aan zijn profloopbaan. Na Roda JC kwam hij – twee keer – uit voor SVN en ook nog voor Meerssen en Groene Ster. Als hoofdtrainer van die laatstgenoemde club, stond hij

in mei op het podium om zijn voetbalvisie uit te dragen.

Trouw te blijven

"Ik hanteer spelprincipes, omdat ze je als ploeg onafhankelijk maken. Ze geven je houvast en je kunt er altijd op terugvallen. En omdat je er iedere training en in elke wedstrijd op terugkomt, blijft het ook behapbaar voor je spelers. Niet de speelwijze of formatie zijn leidend, of

je tegenstanders of het scoreverloop, maar je spelprincipes. Ook als het een periode minder gaat, is het zaak om je spelprincipes trouw te blijven. Op die manier blijf je als team dicht bij jezelf en kom je in je kracht.”

Verbunt leerde het trainersvak in theorie op het CIOS en in de praktijk bij Roda JC. Huub Stevens is in die tijd hoofdtrainer en vraagt hem om een jeugdelftal te trainen. Uiteindelijk werkt Verbunt zes jaar als jeugdtrainer in Kerkrade. Eric van der Luer, oud-speler bij Roda JC, polst hem vervolgens voor een jeugdtrainers-job bij Alemannia Aachen. Na vier jaar Aken, waar hij de C- en B-jeugd onder zijn hoede nam en ook jeugdcoördinator was, stapt hij over naar Chevremont. Daar is Verbunt tot 2017 hoofdtrainer, waarna hij trainer-coach wordt bij Groene Ster. En met succes: hij bleef met zijn ploeg maar liefst 23 wedstrijden zonder nederlaag, behaalde het kampioenschap en promotie naar de Derde Divisie. Daarnaast werd de Districtsbeker Zuid II gewonnen en in de KNVB-beker VVV Venlo uitgeschakeld.

Verbunt vertelde vervolgens over de aanleiding om te werken met spelprincipes. Dat was zo'n zeven jaar geleden. “We speelden met Chevremont voor de beker tegen JVC Cuijk. Wij stonden in de eerste klasse op dat moment bovenaan, terwijl JVC Cuijk toen Derde Divisie speelde en in de beker al jaren niet verloren had. Ik wist dat we het van de counter moesten hebben, dus ik wilde met één spits gaan

spelen en met om hem heen snelle, lopende spelers. Dat hadden we nog nooit gedaan en zou ten koste gaan van de tweede spits. Mijn spelers waren toen boos. Hoezo aanpassen aan een tegenstander? Dat was niets voor Chevremont. Ze zijn er toch over gaan nadenken. Spelprincipes zijn in mijn ogen afspraken die ondergeschikt zijn aan een formatie en altijd toepasbaar zijn. Een soort automatisme. Gelukkig wonnen we die wedstrijd met 1-0, want anders was mijn kop eraf gegaan.”

Echt ingeslepen

Om zijn visie over spelprincipes erin te krijgen, maakt Verbunt veel gebruik van de inzet van met name ervaren spelers. Jorrit Ritzen speelde jaren in het eerste elftal van Groene Ster en werd later zijn assistent-trainer. En ook Nathan Rutjes diende als verlengstuk in het veld. De oud-prof sprak ook in op een filmpje tijdens Verbunts presentatie. Rutjes gaf aan dat het inslijpen van die spelprincipes tijd en geduld kostte. “Maurice raakte echter nooit in paniek. We hebben zoveel getraind op spel-

principes. Het is er echt ingeslepen. Op een bepaald moment werd het ook steeds gemakkelijker om te trainen. Iedereen wist precies wat hij moest doen. En het leidde tot resultaat. We waren in de omschakeling sterk en de tegenstander kwam er niet doorheen”, aldus Rutjes, inmiddels jeugdtrainer bij Sparta Rotterdam. En dat past precies in de filosofie van Verbunt, dat omschakeling bepalend is voor het behalen van resultaat.

Maar welke spelprincipes hanteert Verbunt? Hij noemde er vier. De verdedigende principes, de omschakelprincipes van verdedigend naar aanvallend, de aanvallende principes en de omschakelprincipes van aanvallend naar verdedigend.

Allereerst de verdedigende principes. “Bij het verdedigen schakelen we om van 1:3:5:2 naar 1:4:4:2 als de tegenpartij 1:4:3:3 speelt. Ik speel dan het liefst in drie blokken, gericht op zones en niet op het volgen van de tegenstander. Verder willen we de opbouw van de tegenstander zoveel mogelijk via de zijkanten laten plaatsvinden. Onze middelste linie en laatste linie kantelen en blijven in de afgesproken zones spelen. In de verdediging en op het middenveld willen we altijd één speler meer dan het aantal tegenspelers in die linies. In de buurt van de bal willen we dus niet in een ondertalsituatie komen.”

“Ook het eerder en hoger drukzetten is een spelprincipe. Het streven is onze laatste linie vijf tot maximaal tien meter van ons zestienmetergebied te houden. Zo houd je het compact en voorkom je sneller gevaarlijke situaties rondom je eigen strafschoopgebied. De ruimte achter de verdediging is zo niet te groot en nodigt ook niet uit om de dieptepass te spelen.”

De omschakelprincipes van verdedigend naar aanvallend bestaan in de visie van Verbunt uit het diep denken en diep spelen van omschakeling van verdediging naar aanval. Dat betekent explosief, intensief en snel handelen. “Dus omschakelen als geheel om zo snel mogelijk in een aanvallende formatie te komen tegen een open verdediging. Hoe snel? We willen in dat geval binnen acht seconden een doelpoging doen.”

Het derde spelprincipe is het aanvallende

gedeelte. Zowel in de laatste linie als op het middenveld moet er sprake zijn van een overtalsituatie. Ook nu weer is diep denken, diep spelen en diep lopen belangrijk. “We dagen de tegenstander uit om een keuze te maken. Aanvallen doen we via drie uitgangspunten. Er omheen, waarbij een hoge balsnelheid bepalend is. Er doorheen, dus centraal spelen tussen de linies door en er overheen. “Dan maken we gebruik van de lange bal achter de laatste linie.”

Tot slot, de spelprincipes van aanvallend naar verdedigend. Uitgangspunten bij dat spelprincipe zijn het voorkomen van kansen en gevaarlijke passing in de diepte. Ook nu weer hamerde Verbunt op de snelle omschakeling als geheel, de druk op de bal en het explosief en intensief handelen. “We hanteren de drie-seconderegul vanuit de bal en de vijf-seconderegul vanuit de ruimte. Bij de drie-seconden regul zetten we druk om de dieptebal te voorkomen. Dat kan afhankelijk van de positie van de bal met 1, 2, of 3 spelers. Bij de vijf-seconderegul gaat het om dat de ruimtes klein moeten zijn. Hebben we na vijf seconden de bal niet, dan schakelen we terug in de verdedigende formatie.”

Rondootje spelen

Vervolgens schotelde Verbunt de aanwezige trainers in het stadion van PEC Zwolle de concrete uitvoering voor. “Door spelprincipes leidend te maken worden ook veel trainingsvormen wedstrijdchter. De gehanteerde spelprincipes komen dan ook bijna allemaal terug tijdens de trainingen. Als je al een rondootje speelt, kun je al bezig zijn met je spelprincipes. En spelhervattingen zoals corners, waarin wij altijd in de zone verdedigen, vallen daar ook onder.”

Het uitgangspunt dat Verbunt hanteert om de spelprincipes ook daadwerkelijk toe te passen,

is het veld verdelen in drie zones: de alarmzone, de controlezone en de fullpresszone en wat daarin te doen bij balbezit en balverlies. “Bij het verdedigen op eigen helft als teams spelen we dus in drie blokken. Het middenveld speelt met vier spelers op lijn. Zo kunnen wij samen goed en snel kantelen om zo de opkomende vleugelverdedigers bij de tegenpartij op te vangen. De voorste linie zorgt ervoor dat de as dicht blijft en de tegenstander via de zijkanten moet opbouwen. De laatste linie speelt ook met vier spelers op lijn om zo het middenveld te kunnen ondersteunen en de ruimte compact te houden.”

“Als we de tegenstander vastzetten op eigen helft, dekken onze aanvallers – de 7 en de 9 – door op hun centrale verdedigers. Middenvelders sluiten kort aan en zetten druk op hun middenvelders. Een van hen stapt snel uit richting de vleugelverdediger die de bal krijgt. De laatste linie sluit ook kort aan tot aan de helft van de tegenpartij. Zo houd je altijd de ruimtes klein.”

De alarmzone

“Bij balbezit gaat het om geen risico te nemen en balverlies te lijden. Wel om steeds een man meer te creëren en de counter in de diepte in te leiden. Bij balverlies draait het simpelweg om het voorkomen van kansen en doelpunten.”

De controlezone

“Bij balbezit in de zone draait het om een man meer creëren, tussen de linies spelen en diep denken en lopen. Bij balverlies moet er direct druk op de bal zijn door het uitvoeren van de drie-seconden vanuit de bal en vijf-seconden vanuit de ruimte regel. Ook moeten we in ondertal vooral ophouden en snel goed in onze verdedigende organisatie staan.”

De fullpresszone

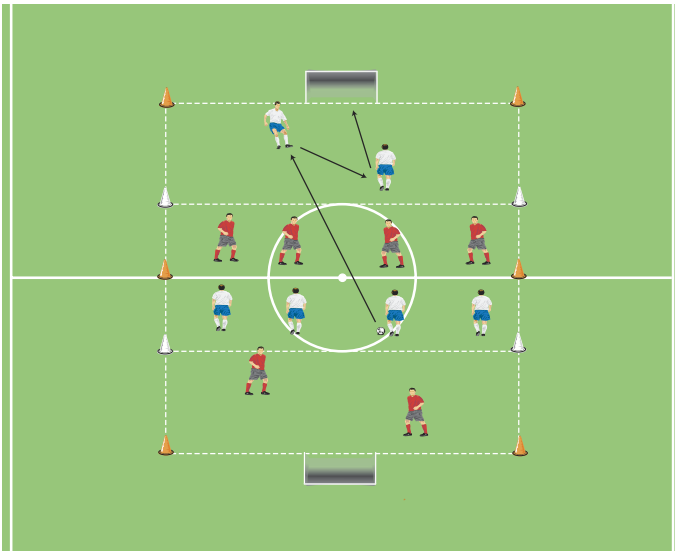
“Bij balbezit gaat het om kansen creëren en doelgerichtheid. Bij balverlies ook weer om de bal snel weer terug te veroveren (de 3 en 5 seconden regel) en zijn de afstanden wat kleiner dan in de controlezone.”

Lange reis

Daarna was het tijd om, met een warme snack in de hand, naar de velden van derdeklasser Be Quick'28 te gaan, die pal naast het PEC Zwolle stadion liggen. Groene Ster Onder de 19 jaar was bereid om de lange reis vanuit Kerkrade naar Zwolle te maken, om daar de demonstratietraining te verzorgen. Verbunt hamerde tijdens de uitvoering nogmaals op het belang van spelprincipes. “In elke trainingsvorm kun je je spelprincipes terug laten komen, ook als je ploeg qua spelers verandert. Daarom is het zo belangrijk dat je je spelers goed kent en weet wat ze kunnen. Maar hoeveel veranderingen je team ook ondergaat, spelprincipes zijn leidend en blijven altijd hetzelfde.”

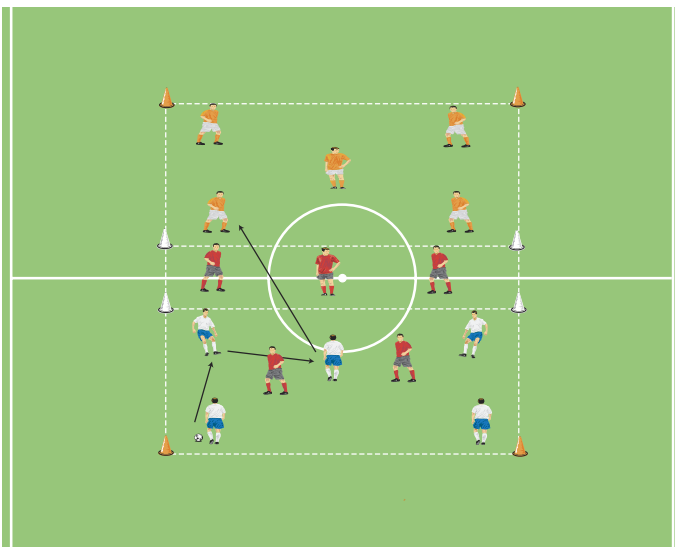
Oefening 1

Het gaat om 2 linies van 4 spelers tegenover elkaar en 2 spitsen voor een klein doeltje. Het doel aanvallend is het inspelen van de spitsen, door om de linie van 4 spelers heen of door de linie van 4 spelers heen te spelen. Dat kan door hoog baltempo te spelen en zo kansen en doelpunten te creëren. Het doel verdedigend is het voorkomen van doelpunten en doelpunten van de tegenstander door de as goed dicht te houden, de afstand tussen de spelers zo klein mogelijk te maken en mee te bewegen met de bal door goed te kantelen.

Eventuele aanpassingen: de ruimte breder maken, het aantal balcontacten per speler beperken en de oefening kan ook gespeeld worden op twee grote doelen met een keeper.

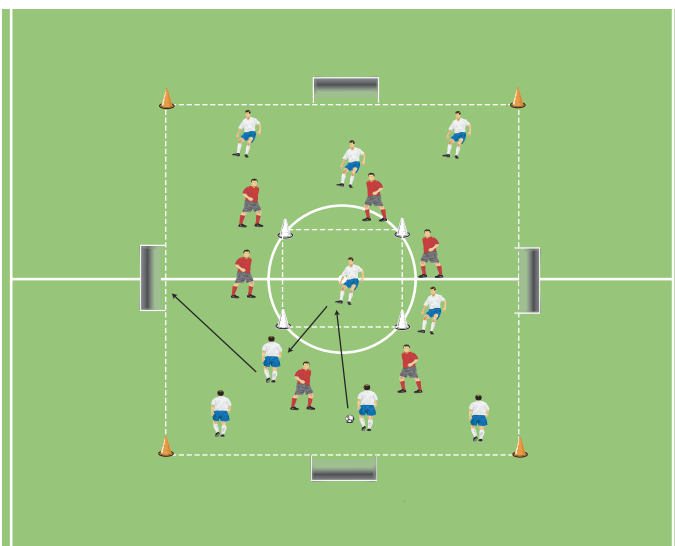
Oefening 2

Bij die oefening wordt er positieospel gespeeld van 5 tegen 2 met een tussenlinie van 3 spelers. Verliest het vijftal de bal, dan moeten zij in het midden. Het doel aanvallend is het uitspelen van het tweetal, diepte te zoeken door om of door de linie van 3 spelers te spelen. Verdedigend moet het duo proberen de bal te veroveren door druk te zetten, de as dicht te houden, zodat er niet tussen hen in gespeeld kan worden. De 3 spelers houden ook de as dicht en kantelen mee naar de richting van de bal.

Eventuele aanpassingen: het veld breder te maken, dan is het voor de aanvallende partij iets makkelijker om de overkant te bereiken. Het aantal balcontacten voor de bal bezittende partij aanpassen en iemand vanuit de linie van 3 spelers laten instappen zodat het 5 tegen 3 wordt. Daardoor bestaat de line waardoorheen gespeeld wordt, maar uit 2 spelers. Hierdoor moet de verdedigende partij nog meer kiezen of ze wel of niet doorstappen.

Oefening 3

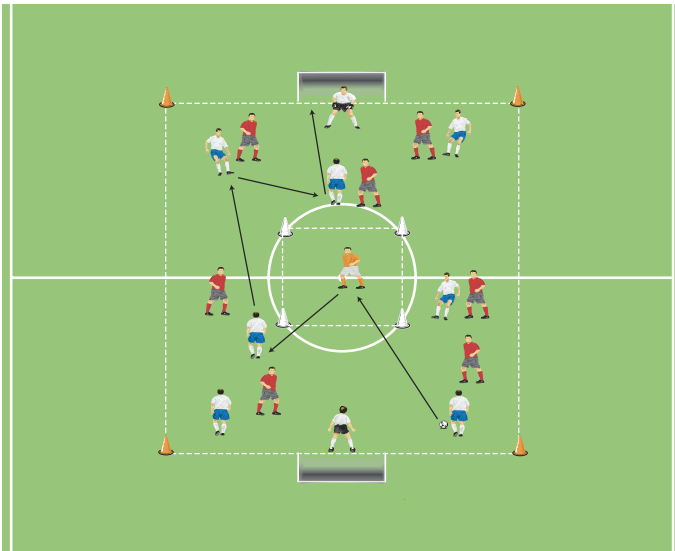

Hierbij gaat het om het positieospel 9 tegen 6. Aanvallend kunnen de 9 spelers scoren op 4 kleine doeltjes als ze 10 keer rondspelen of eromheen. Of direct kunnen scoren wanneer ze hun middenman inspelen die in het vierkant staat. Het zestal mag bij een onderschepping direct scoren op die 4 kleine doeltjes. Bij het omschakelen gelden de 3 seconden bal- en de 5 seconden ruimteregel. Het doel verdedigend is dat de 6 spelers de as dichthouden richting middenman in het vierkant. Daarnaast dat ze op het juiste moment doorstappen om druk te zetten zodat het negental niet 10 keer kan rondspelen.

Eventuele aanpassingen: de grote van het veld aanpassen, net als het aantal balcontacten van de aanvallende ploeg.

Oefening 4

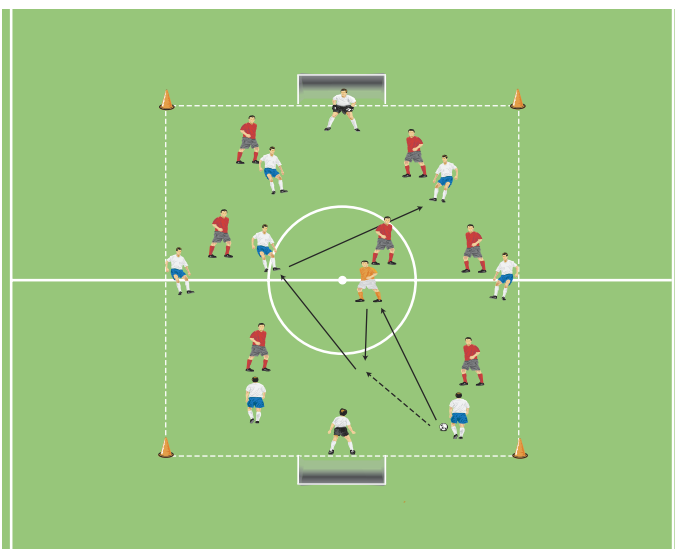

Bij die oefening wordt er een positiespel gespeeld van 7 tegen 7 met 1 neutrale speler en 2 keepers in een pupillendoel. In balbezit spelen de keepers mee bij de balbezittende ploeg. Op dat moment heb je dus 3 spelers meer. Bedoeling is om de middenman in het vierkant aan te spelen. Dat moet gebeuren in een hoog baltempo en spelers moeten herkennen wanneer ze eromheen, overheen of erdoorheen moeten spelen.

Ontvangt de ploeg de bal van de neutrale speler op de ene speelhelft, dan kunnen ze op de andere speelhelft tot scoren komen. Ook geldt bij het omschakelen de 3 en 5 secondenregel. Verdedigend gaat het ook nu weer om de as dicht te houden, om op het juiste moment druk te geven en te voorkomen dat de middenman wordt ingespeeld.

Eventuele aanpassingen: de grootte van het veld aanpassen en vrij scoren op de twee pupillendoelen met keepers zonder eerst naar de andere speelhelft te moeten.

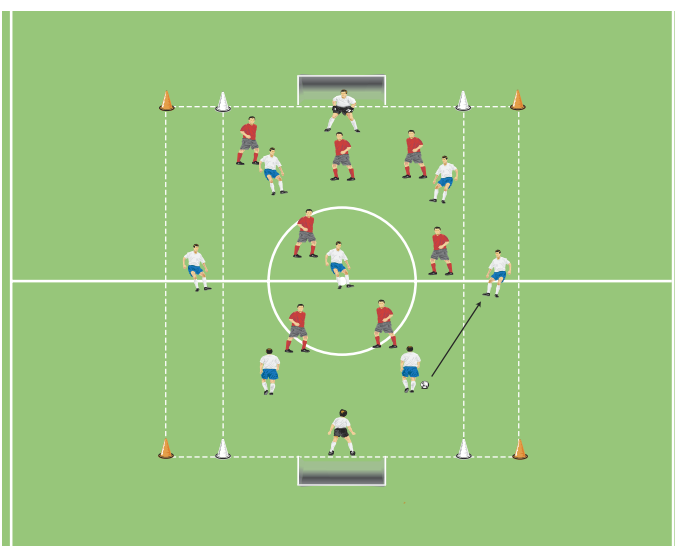
Oefening 5

Dat is een partijspel 8 tegen 8 en 1 neutrale speler. Hetzelfde als oefening 4, alleen nu zonder vast vierkant, waardoor de neutrale speler overal mag bewegen. Daarnaast verdedigt elke ploeg een vast doel. Aanvallend draait het om de man meer situatie te creëren door eromheen, doorheen of overheen te spelen. Verdedigend geldt dat de as dicht moet, er steeds gekanteld moet worden en het aanvoelen van het juiste moment om door te stappen en door te dekken.

Eventuele aanpassingen zijn de grootte van het veld en het spelen met buitenspel. Hierdoor wordt het over de verdediging spelen lastiger. En dwing je de verdedigende partij nog meer om door te dekken.

Oefening 6

De eindvorm. Een partijspel 8 tegen 8 of 8 tegen 8 en 1 neutrale met stroken aan de zijkant. Het aanvallende doel is om op hoog tempo de bal om de verdedigende ploeg heen te spelen. Daarbij is het ook mogelijk om gebruik te maken van de stroken. Om daarna weer te kiezen om eromheen, doorheen of overheen te spelen. Verdedigend gelden de twee secondenregels weer, net als het dichthouden van de as en het kantelen naar de ene zijkant en de andere strook helemaal vrij te laten.

De eventuele aanpassingen zijn niet alleen de grootte, maar zeker ook de breedte van het veld, waaronder de stroken. Ook deze oefening kan met meer of minder spelers uitgevoerd worden.

Dagvoorzitter Herman Hobert (links) en Arnold Westen (voorzitter VVON)

VVON AWARDS SEIZOEN 2022/2023

De uitreiking van de Awards vond plaats op 19 mei tijdens het zeer drukbezochte trainerscongres van de VVON

Dit jaar was er, behalve de Award voor 'De beste trainer van het district seizoen 2022/2023', ook een 'Special Award' uitreiking. Deze Award wordt uitgereikt aan een trainer-coach wanneer sprake is van een bijzondere of unieke prestatie. **Chris de Graaf/Hoofdtrainer Spakenburg** werd tijdens het congres verrast met deze 'Special Award'. Hij kreeg deze Award voor de unieke en bijzondere prestatie die hij leverde met Spakenburg in het KNVB-bekertoernooi. Dankzij een **1 - 4 zege op FC Utrecht** bereikte hij de 1/2 finale. Hiermee werd Spakenburg de derde amateurclub die sinds de invoering van het betaalde voetbal in 1956 de halve finales van het nationale bekertoernooi bereikte. VVSB was in 2016 (met Wilfred van Leeuwen) het laatste amateurteam dat de laatste vier haalde. IJsselmeervogels is de andere amateurclub die dit deed in 1975.

De VVON is van mening dat dit soort bijzondere prestaties niet ongemerkt voorbij mogen gaan. Dit is de eerste keer in het bestaan van de VVON dat deze prijs is uitgereikt. Het is niet de bedoeling dat deze prijs jaarlijks zal worden uitgereikt. Het bestuur van de VVON zal jaarlijks beoordelen of, en zo ja aan welke trainer-coach, de 'Special Award' zal worden uitgereikt.

Chris de Graaf ontving de prijs uit handen van voorzitter Arnold Westen. Chris gaf aan zeer verrast en vereerd te zijn met deze prijs. Met een glimlach zei hij: 'toch nog een prijs dit jaar'. Hiermee doelde hij waarschijnlijk op het feit dat Spakenburg in de competitie (11e plaats in de 2e divisie) niet echt potten kon breken. Maar dit bekercsucces maakt het seizoen ongetwijfeld toch grotendeels goed.

Chris de Graaf krijgt de 'Special Award' uit handen van Arnold Westen

VVON Awards voor 'De beste trainer-coach' in ieder VVON-district

De procedure

Om in aanmerking te komen voor een VVON Award dien je werkzaam te zijn als hoofdtrainer in het amateurvoetbal op UEFA A niveau of hoger (dus 1e klasse of hoger). Daarnaast zijn er criteria (geen eisen) benoemd welke gebruikt worden bij het nomineren van de kandidaten. Op onze website kun je hier meer over lezen. Het nomineren van de kandidaten

gebeurt in elk VVON-district door de VVON districts-afgevaardigden. In elk van de in totaal zes districten zijn 3 kandidaten (dit jaar in één van de districten 4 kandidaten) genomineerd, dus in totaal dit jaar 19 genomineerden. Vervolgens is er per district digitaal gestemd door de leden van het desbetreffende district. De genomineerde trainer met de meeste stemmen is de uiteindelijke winnaar geworden van de VVON Award.

De 19 genomineerden en de 6 winnaars. Uiteindelijk hoopt elke genomineerde natuurlijk op het winnen van de VVON Award. Maar dit kan er uiteindelijk maar één zijn in elk district. Toch kunnen alle genomineerden trots zijn op het feit dat zij tot de genomineerden behoren. De genomineerden zijn gekozen uit een totaal van bijna 300 trainer-coaches die

werkzaam zijn als trainer op UEFA A niveau. Ruim 40% van al onze leden heeft hun stem uitgebracht. Vorig jaar was dit ongeveer 30%. Dat wil zeggen dat leden gestemd hebben op een kandidaat van hun voorkeur of blanco (geen voorkeur) hebben gestemd. Wat ons betreft een zeer goede respons. Hieronder een overzicht van alle genomineerden per district.

► De genomineerden per district

District Noord

Ruud Jalving – ACV - 3^e Divisie (Za)

Gerard Zeeman – GRC Groningen - 1^e klasse (Zo)

Patrick Zwart – v.v. Broekster Boys - 1^e klasse (Za)

District West 1

Benno Nihom – AFC - 2^e Divisie

Roy van der Mije – ADO'20 - 3^e divisie (Zo)

Willem Romp – Eemdijk - 4^e Divisie (Za)

District Zuid 1

Theo van Geffen – rksv Nemelaer - 1^e klasse (Za)

Jurriaan van Poelje – Kloetinge - 4^e divisie (Za)

Koen Janssen – Scherpenzeel - 1^e klasse (Za)

District Oost

Camiel Jager – AWC - 4^e divisie (Zo)

Daniël Nijhof – HSC'21 - 3^e divisie (Zo)

Pascal Diender – HHC Hardenberg - 2^e divisie

District West 2

Thomas Duivenvoorden – F.C. Rijnvogels - 3^e Divisie (Za)

Anthony Correia – v.v. Katwijk - 2^e Divisie

Leen van Steensel – bvv Barendrecht - 3^e Divisie (Za)

Ekrem Kahya – HBS - 4^e Divisie (Zo)

District Zuid 2

Sjoerd van der Coelen – Wittenhorst - 1^e klasse (Zo)

Niels van Casteren – Blauw Geel'38 - 3^e divisie (Zo)

Harrie Gommans – UNA - 3^e divisie (Zo)

De zes winnaars van een VVON Award

Op de foto van links naar rechts: Camiel Jager, Sjoerd van der Coelen, Theo van Geffen, Ruud Jalving, Anthony Correia en Willem Romp

District Noord: Ruud Jalving – ACV Assen – 3^e Divisie (Za)

Jacob Botter (coördinator district Noord) reikt de Award uit aan Ruud Jalving (links)

Jacob had vervolgens mooie woorden voor Ruud Jalving.

'Deze verkiezing is in vele opzichten een erkenning van het werk wat je verricht hebt, nu en in het verleden. Het werken op een lager niveau bij vv Sweel heeft je geleerd wat het betekent om te gaan met de specifieke uitdagingen die horen bij dat niveau. Maar ook het werken met jeugd, in dit geval bij vv Emmen heeft bijgedragen aan de verdere vorming van jou als trainer coach. Deze ervaringen heb je meegenomen, en ingebracht bij je huidige club ACV Assen'.

'Samenwerken met een spelersgroep, hen niet alleen opleiden, maar dit ook koppelen aan prestatief denken hebben ervoor gezorgd dat jij met de club staat waar je wilt staan, op plek 1. Er is nog een spannende strijd gaande in de 3e divisie, en de titelstrijd is nog niet beslecht, maar de 3 punten die je nu voorstaat op GVVV, met nog 2 wedstrijden te gaan, bieden uitzicht op de titel, en promotie! Mogelijk geeft deze verkiezing jou, in samenwerking met 6 je staf, nog net een beetje extra om het doel te halen. Nogmaals van harte gefeliciteerd, en veel succes in je verdere trainerscarrière'.

Uiteindelijk werd ACV kampioen en is dus gepromoveerd naar de 2e divisie.

District Oost: Camiel Jager – AWC – 4e divisie (Zo)

Wim Benders (coördinator district Oost) reikt de Award uit aan Camiel Jager

Camiel is nu bezig aan zijn zesde seizoen bij AWC in de 4e divisie. In de zes jaar dat Camiel hoofdtrainer is van AWC heeft hij het eerste elftal ontwikkeld van 1e klasse tot de top van de 4^e divisie. Hij probeert zijn als speler opgedane ervaring en kennis over te brengen op spelers. Door een eenduidig en herkenbaar systeem te spelen probeert hij een aanvallende en positieve spelopvatting te hanteren in de formatie 1:4:3:3 en naar de mogelijkheden die voorhanden zijn binnen het team en organisatie. Dat AWC om de prijzen meedoet met zoveel ingepaste jeugdspelers geeft Camiel onwijs veel voldoening. Camiel is een sociale en bevlogen vakman die door de balans tussen inspanning en ontspanning het maximale uit de spelers en team weet te halen. In de competitie won AWC de eerste periodetitel van de Vierde divisie B en eindigde op een negende plaats. In de nacompetitie piekte de club uit Wijchen met overwinningen op RKAVV en Baronie op het juiste moment, met als resultaat een historische promotie naar de Derde divisie. Proficiat Camiel. Zeer goed gedaan.

District West 1: Willem Romp – Eemdijk – 4^e Divisie (Za)

Johan Kraaikamp (coördinator district West 1) reikt de Award uit aan Willem Romp

'In de 4^e divisie A is het al een tijd niet meer spannend. Met overmacht heeft Eemdijk de titel behaald, 13 punten voorsprong zegt iets over de overmacht waarmee de titel is behaald, maar zegt ook iets over jou Willem', aldus Johan Kraaikamp. 'Al 4 seizoenen werkzaam bij Eemdijk, en ook het komend seizoen, maar dan een niveau hoger opnieuw voor de groep staan. Het geeft een aantal dingen aan, ten eerste dat stabiliteit belangrijk is voor een club, maar ook dat Willem nog steeds in staat is met zijn groep, en staf, stappen te zetten en te blijven ontwikkelen. Maar het zegt ook iets over "de mens" Willem Romp, die in combinatie met zijn vaardigheden als trainer/coach in staat is langere tijd met een spelersgroep samen te werken. Ervaringen opgedaan in het coachen van jeugdteams, en daarna de stap naar senioren, en nu deze mooie titel, die respect afdwingt. Willem van harte gefeliciteerd met je verkiezing, en een mooie blijk van erkenning. Heel veel succes het komend seizoen, maar eerst maar even genieten van dit moment!'

District West 2: Anthony Correia – v.v. Katwijk – 2^e Divisie

Op het moment dat Anthony Correia de Award in ontvangst nam, waren er nog 3 ploegen in de race om kampioen te worden in de 2^e divisie. Maar na afloop van de laatste speeldag was het wederom Katwijk, dat net als vorig jaar de titel wegkaapte voor Rijnsburgse Boys en AFC. Het prolongeren van de titel op het hoogste amateurniveau is vrij uitzonderlijk. Sinds de invoering van de nieuwe voetbalpiramide lukte dit zelfs geen enkele ploeg. Als mens en trainer past Anthony met zijn passie, gedrevenheid en werkwijze goed bij de huidige groep, en de club. Met oog voor het inpassen van jeugdspelers, het op een attractieve manier van spelen koppelen aan prestaties, en altijd open staan voor innovatieve ideeën die zijn teams nog verder helpen in de ontwikkeling, heeft Anthony over een periode van meerdere seizoenen bewezen geen eendagsvlieg te zijn, maar structureel kwaliteit toe te voegen als trainer-coach in het (amateur)voetbal. Proficiat Anthony!!

Henk Dirven (bestuur VVON) reikt de Award, oorkonde en bloemen uit aan Anthonie Correia

District Zuid 1: Theo van Geffen – rksv Nemelaer – 1^e klasse (Zo)

Theo traint voor het zesde seizoen rksv Nemelaer uitkomend in de 1^e klasse B zondag. Afgelopen seizoen liep Nemelaer net promotie mis naar de 4e divisie. Ook op dit moment (19 mei jl.) is Nemelaer nog altijd in de race om te promoveren. Theo is een trainer die vasthoudt aan de gezamenlijk afgesproken speelwijze en spelprincipes, ook in mindere periodes. Ook heeft Theo oog voor het inpassen van jeugd en laatbloeiers. Maar liefst 11 jeugdspelers en 4 spelers vanuit het tweede team zijn onder Theo 1e elftalspeler geworden. Theo is sterk in het smeden van een eenheid en laat de mening van een ander gelden. De relatie met zijn spelers, staf en bestuur is erg goed en helpt enorm om tot resultaat te komen. Al met al heeft Theo deze prijs dan ook meer dan verdiend.

Nemelaer promoveerde eind juni toch nog via de nacompetitie en spelen dus dit het nieuwe seizoen in de 4e Divisie. Een prestatie van formaat!!

Theo van Geffen (rechts) krijgt de Award uit handen van Tom Heijkoop (bestuur VVON)

District Zuid 2: Sjoerd van der Coelen – Wittenhorst – 1^e klasse (Zo)

Dit seizoen was Sjoerd voor het 2^e jaar hoofdtrainer bij Rksv Wittenhorst. Samen met zijn assistent-trainer Davy Beerens hanteren ze een aantrekkelijke speelwijze. Bij zijn komst zijn diverse ervaren krachten gestopt en is hij gestart met een heel jeugdig team. Vanaf het eerste moment is er intensief gewerkt en heeft de groep de speelwijze en manier van werken omarmt. Geen alledaagse speelwijze maar wel een waarin spelers continue worden uitgedaagd om zelf keuzes te maken. Keuzes die effect hebben op elkaar en op de tegenstander. Dit vraagt veel van zijn spelers in de communicatie en omgang met elkaar. Er zijn diverse jeugdspelers ingestroomd en in beide seizoenen hebben zelfs jeugdspelers zich ontwikkeld tot basisspelers. Aandacht voor de mens is altijd het vertrekpunt en vandaaruit creëert hij een onvoorwaardelijke wil bij spelers om zichzelf continue te verbeteren. En het resultaat mag er zijn, want Wittenhorst werd afgetekend kampioen en is hiermee dus gepromoveerd naar de 4^e divisie. Proficiat.

Jos Klingens coördinator Zuid 2 (rechts) reikt de VVON Award uit aan Sjoerd van der Coelen

PSV ACAD

Ernest Faber, Edwin de Wijs, Colin B

Charles Darwin schetste in zijn boek 'Origin of species' al het fenomeen 'the survival of the fittest': het organisme dat zich het best aanpast aan veranderende omstandigheden, zal blijven leven. Nu is er binnen de jeugdopleiding van PSV geen sprake van strijd op leven en dood, maar er is wel een diep besef dat er in het voetbal geen voorspelbaarheid bestaat. De enige zekerheid die jeugdvoetballers bij PSV hebben is de constante verandering. En wie zich daar het best op voorbereidt, zal als talent boven komen drijven.

Tekst: Bert Delleman | Beeld: Cees Bakker

Cody Gakpo als bewijs:

Aanpassingsvermogen is de sleutel tot succes bij de PSV-Academy

De aftrap en wat feiten

Ernest Faber, ex-voetballer bij PSV, NEC en Sparta (1984-2004), daarna trainer en nu hoofd van de Academy, doet de aftrap voor de presentatie over de jeugdopleiding bij PSV. Hij benoemt de explosieve groei van de Academy in de afgelopen jaren. "Was een twintigtal jaren terug vijf fte nog voldoende, nu wordt deze begeleid door 52 fte. En dan kun je denken aan veertig voetbaltrainers, vier video-analisten, twee IT-specialisten, vier fysiotherapeuten, een sportarts en een huisarts. Als het gaat om de voetbaltrainers, dan hebben er drie de licentie van Hoofd oplei-

dingen Pro, vijf de Uefa Pro, 16 Uefa A, 19 Uefa B, vier Uefa C en twee de Goalkeeper Pro-licentie." Uit de zaal komt de vraag waarom de scouting ontbreekt in het rijtje. Ernest geeft aan dat deze discipline ondergebracht is bij Earnest Stewart, technisch directeur bij PSV.

Faber laat in een filmpje zien hoe de nieuwe Academy eruit ziet: een gymzaal, een sportgym, een ontspanningsruimte, diverse didactische zaaltjes en niet te vergeten een grand café. De jeugdspelers komen niets te kort, maar in vergelijking met buitenlandse topclubs is het ook weer

geen luxe. Er wordt getraind op vier locaties: Eindhoven, Rosmalen, Linne en Gilze. Het beleid is om jonge spelers zo lang mogelijk in hun bekende omgeving te laten ontwikkelen. Bijkomend voordeel is ook dat de reistijd beperkt blijft en er meer tijd over is voor school en huiswerk.

Opbrengsten

De Academy levert, getuige het onderstaande lijstje, geen windeieren op:

- 7-de op de lijst van spelersverkoppen naar Europese top-10 clubs
- 30% van de PSV1-selectie komt voort uit de Academy
- 27% van de speelminuten PSV 1 zijn voor Academy-spelers (2022/23)
- 286 spelers in de Academy, waarvan 72 contractspelers.
- 70% van de spelers van O18 zal uiteindelijk een professionele voetbalcarrière hebben.

Jaarlijks wordt er 15 miljoen geïnvesteerd, waarbij de speler het product is, het accent op het individu ligt en in eerste instantie minder op het team. Ernest maakt zich wel een beetje zorgen om de vroege benadering van zaakwaarnemers. “Als jeugdspelers 14,5 jaar zijn geworden, dan mag er een contract worden aangeboden. Maar in de praktijk wordt er al contact gezocht als ze 12 jaar zijn. De vraag is of dat goed is voor de persoonlijke en professionele ontwikkeling van de jeugdspelers.”

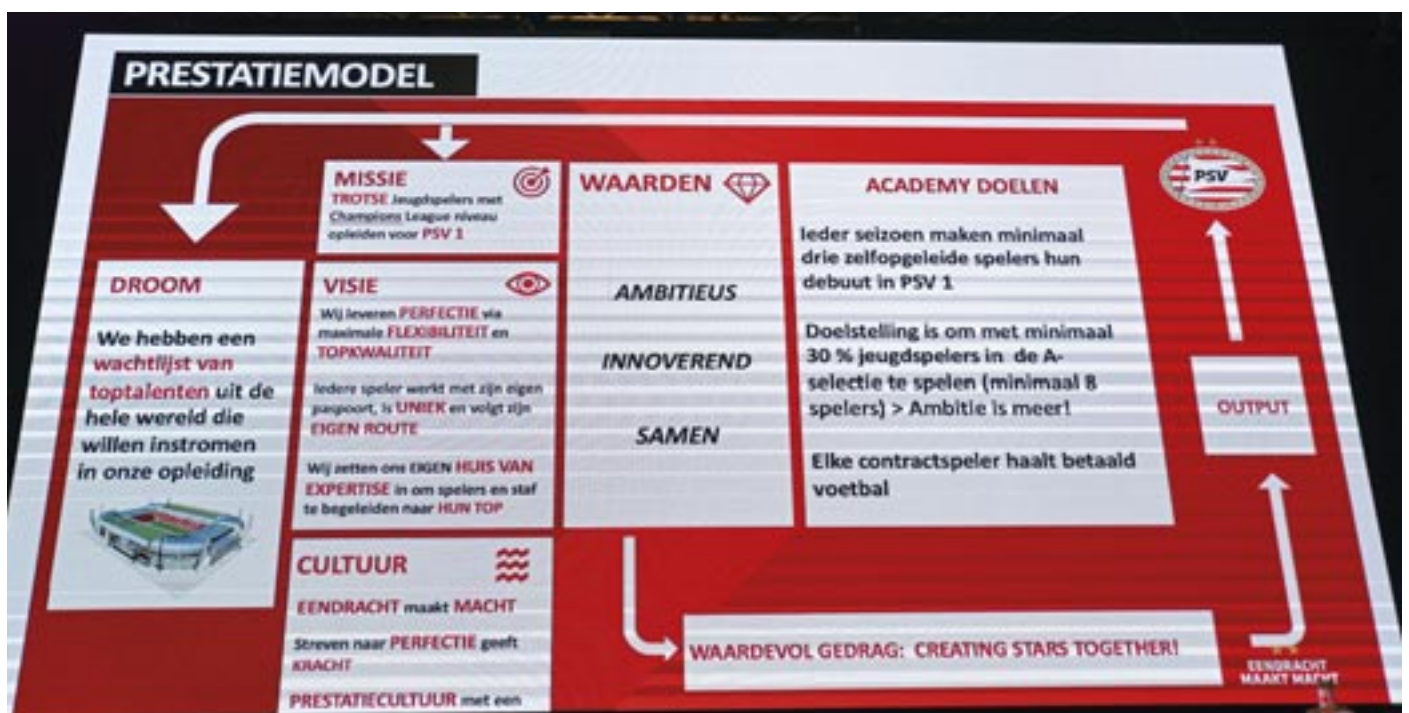
Joop Oosterveld, voetbaltechnisch coördinator Academy

Joop neemt het stokje over van Ernest en vervolgt de presentatie. Hij bevraagt zijn publiek en ook de aanwezige trainingsgroep die dadelijk het veld op gaat: ‘Waar bestaat het PSV-dna uit?’ Goede aanvallers, scoren, gastvrije club? Dat zijn zeker erkende en gewaardeerde elementen, maar er is meer nodig om de jeugdopleiding op professioneel niveau te brengen.”

Prestatiemodel

Om dat professionele niveau te bereiken hanteert PSV een prestatie-model met de volgende waarden: ambitieus, innoverend en samen. En die zijn weer gekoppeld aan de missie: trotse jeugdspelers opleiden voor PSV1 op het niveau van Champions League. “De visie die hierbij past is het leveren van perfectie en maximale flexibiliteit. Spelers zijn uniek en volgen hun eigen route. En het eigen huis van expertise wordt ook ingezet om pers en staf hierbij te begeleiden.” Overigens is hij van mening dat het dna van PSV niet zozeer in de club, maar in de mensen zit die het uitdragen. In zijn huidige functie geniet hij van zijn onafhankelijke positie; uiteraard is presteren de norm in de jeugdopleiding, maar talentontwikkeling heeft net een streepje voor. De wedstrijden zijn vooral ondersteunend. Op basis van die uitgangspunten worden er voortgangsgesprekken gevoerd met Ernest Faber.

Talentontwikkeling

Uiteraard gaan prestaties niet zonder de investering in talentontwikkeling. De PSV-Academy staat bekend om het potentieel van een speler maximaal te benutten. Dit doet zij aan de hand van een maatwerkconcept. Met leerlijnen die fysieke-, mentale-, cognitieve- en lifestyle-aspecten integraal aanbieden. Zo wordt gestreefd naar perfectie in het creëren van een ideaal prestatieklimaat voor elke speler, in samenwerking met scholen, gastgezinnen en ouders. Joop constateert dat PSV de afgelopen jaren relatief veel spelers intuïtief heeft opgeleid. Nu wordt er meer ingezet op verschillende spelersprofielen. Met een goede scouting en begeleiding. Eric Addo (ex-verdediger) en Edwin de Wijs (aanvaller en voetbaltechnisch coördinator) zijn voorbeelden van oud-gedienden en specialisten die momenteel planmatig werken aan de ontwikkeling van de jeugdspelers.

Van waarden en visie naar aanpak en vaardigheden.

Vanuit de waarden en de missie komen we aan bij de aanpak en later bij het verwerven van de cruciale (voetbal)vaardigheden. In de manier van werken worden zoals eerder genoemd veel facetten geraakt. Van fysiek, mentaal en lifestyle tot technisch, tactisch en medisch. Aan de hand van het performance-paspoort wordt er een dashboard gemaakt, waarbij de speler zelf de keuzes maakt om zijn performance te verhogen. Zo kan één speler kiezen voor een mental coach of pedagoog, en een ander voor een diëtiste. Op die manier wordt er gewerkt aan discipline, concentratie, onverstoortbaarheid, plezier en de wil om te winnen.

Dashboard

Het complete dashboard aan de hand van de vijf pijlers voor talentontwikkeling ziet er als volgt uit:

1. Uitblinkend Vermogen, waar ben je goed in

Joop laat een voorbeeld zien van een uitwerking: een speler is exceptioneel goed in het 1vs1 en aanvallen en passeren aan de hand van een functionele techniek. Ook beheerst hij de steekpasses op basis van cognitief inzicht. De speler komt makkelijk vrij tussen de linies en zijn

handelingstempo ligt erg hoog. Verbeterpunten liggen op het vlak van voeding (meer eten en drinken), meer goals en assists (gretig en belangrijk zijn) en meer acties richting goal (vaker in schietpositie komen, meer rendement).

Dit resulteert in een maatwerkplan:

Een paar voorbeelden:

Wat? De beste willen zijn. **Hoe?** Continu bezig zijn met eigen ontwikkeling. **Wie?** Ondersteuning door het bestuderen filmpjes over Ismael Saibari. **Wanneer?** Elk moment van de dag.

Wat? Meer goals en assists. **Hoe?** Gretig zijn voor het doel. **Wie?** Begeleiding door Edwin de Wijs. **Wanneer?** Individuele training.

Joop is van mening dat je het uitblinkende vermogen maximaal moet benutten. Focus op wat je goed kunt en kies voor de oefeningen die dat potentieel nog meer kunnen verzilveren. Dat wil niet zeggen dat je focuspunten niet moet verbeteren, ook dat verdient aandacht. Deze zullen op een acceptabel niveau worden gebracht.

Een voorbeeld is dat als spelers van O18 worden uitgenodigd voor een training bij 1e selectie, dat er dan een lichte vrees ontstaat. Er verschijnen in hun hoofd vooral beelden van wat ze niet kunnen, in plaats van dat ze in hun kracht gaan staan en hun unieke talenten laten zien. Zorg ervoor, zegt Joop, dat je in de gelegenheid bent om jouw unieke acties te maken. En denk niet aan wat er allemaal mis kan gaan, het accent ligt nog steeds op de individuele ontwikkeling. Sowieso kom je er sterker uit, je leert altijd van een ouder team.

2. Eigenaarschap

Werken met de jeugdspelers betekent dat ze worden gezien als hoogbegaafd en dat ze in staat zijn keuzes te maken, zowel op het professionele als op het persoonlijke vlak. Dus als speler en ook als persoon.

Elke speler vult zelf zijn performance-paspoort in, om eigenaarschap te verkrijgen voor zijn talentontwikkeling. Dit plan helpt natuurlijk om jouw persoonlijke doelen te realiseren, maar heeft ook een functie als het even minder gaat en de dip op te loer ligt. Dan geeft het energie als de uitgangspunten van het plan weer worden afgestoofd en opnieuw worden opgenomen. Met andere woorden: waar doe je het allemaal voor en waar is het begonnen. Uitgangspunten vanuit PSV voor het eigenaarschap zijn: veel spelen, wedstrijdritme opdoen, maar ook school krijgt een belangrijke plek. Het moet altijd goed zijn, mitsen en maren worden niet geaccepteerd.

Voorbeelden van vragen die in het performance-paspoort worden gesteld:

Je kunt me helpen door....

Ik presteer het beste....

Wil graag.....

Welke afspraken maak ik over voeding.....

3. Mentorschap

Mentorschap wordt bij PSV op een bijzondere wijze ingevuld. Een speler van O9 krijgt niet alleen een ervaren oudere coach toegewezen, maar kan ook een speler van O11 als mentor kiezen. Die jonge mentor helpt de speler om hem inzicht te geven in voetbalhandelingen. Aan de hand van videobeelden, klaargezet door de video-analist, worden deze geanalyseerd en samen doorgesproken. De speler van O9 krijgt van zijn mentor bruikbare adviezen. En deze doet zijn verhaal hoe hij een aantal kritieke situaties heeft aangepakt. Op zijn beurt neemt de O9-speler kennis van de speelwijze van zijn mentor en stelt daar ook belangstellende vragen over. Het mentorschap heeft als overkoepelend doel dat spelers vrij zijn om te netwerken en raad te vragen bij spelers of trainers die hen verder kunnen brengen. En dan gaat het niet alleen om 'van goed naar beter', maar ook het lef hebben om zwaktes of jouw verbeterpunten benoemen. En daar gericht jouw mentor op te bevragen of gericht een specialist op te zoeken die jou verder helpt.

4. Aanpassingsvermogen

Aanpassingsvermogen is een centraal begrip bij de vorming van jeugdspelers. Zij krijgen niet een vaste trainer, maar door de week veel verschillende gezichten voor de groep. Zo wordt bewust een aanvaardbare onveiligheid gekweekt. Want in het moderne voetbal is geen situatie hetzelfde en vereist deze steeds weer een uniek handelingsrepertoire. Zo worden spelers van O13 in een groep geplaatst van O15 om hun weerbaarheid te verhogen. En kan het zomaar zijn dat een speler bewust in een jonger elftal wordt ingedeeld om bijvoorbeeld zijn coachende kwaliteiten nog meer te ontwikkelen. En in een vliegtuig op weg naar een trainingstrip naar Dubai zitten spelers van 4 leeftijdscategorieën die elkaar niet eens kennen. Ook als O18 een beslissende fase ingaat in de competitie, gebeurt het dat ze toch een aantal spelers moet missen in hun selectie. Performance is uiteraard belangrijk, maar er wordt toch gekozen voor de persoonlijke en professionele ontwikkeling. Het credo hierbij is wisselende trainingsgroepen op basis van individuele differentiatie:

(biologische) leeftijd, maturiteit, positie, niveau, potentie, cognitief, fysiek, uitblinkend vermogen, focuspunten, etc.

Als bewijs voor deze effectieve aanpak wordt Cody Gakpo genoemd; zijn aanpassing aan het niveau en de cultuur binnen Liverpool is relatief geruisloos gegaan. En hij manifesteert zich nu als een volwaardige basisspeler. Overigens geldt voor de trainer hetzelfde adagium; het kan zomaar zijn dat die de ene week 'vast zit op de selectie van O14', en de week erop wordt gevraagd om de selectie van O12 te begeleiden. Commit to the system, geeft Joop aan. Zo wordt Colin Bergmans (trainer en coördinator technische vaardigheid) uitgenodigd voor een technische training bij een voor hem relatief onbekend team en wordt Joop verzocht om een tactische training te verzorgen. Ook hier geldt weer dat het uitblinkende vermogen optimaal wordt benut.

5. Dedication

Het betreft hier de keuze om onvoorwaardelijk het unieke pad uit te stipelen om jouw doelen te bereiken. Dat betekent vooral ook hard werken door uren te oefenen en veel wedstrijden te spelen. En reizen, soms alleen met de trein naar Eindhoven, soms met de ouders in de auto op weg naar de Herdgang. En niet onbelangrijk: het laten van verlokkingen die een jonge speler ontmoet. Overigens is er geen ideaal pad. Een mooi voorbeeld van een afwijkend pad is Denzil Dumfries die tot zijn 18e nog bij de amateurs van Barendrecht speelde, door Sparta werd gecontracteerd en vervolgens een transfer maakte naar PSV. Inmiddels is hij een basisspeler bij Oranje en Inter Milan.

Skillbox, een soort bibliotheekkast voor voetbalvaardigheden.

Na de waarden, manier van werken en de pijlers onder talentontwikkeling, maken we nu de overstap naar de vereiste voetbalvaardigheden om te presteren. In de skillbox worden er in acht specifieke boxen precies benoemd wat de vereiste vaardigheden zijn. Dat geldt voor aanvallers, middenvelders en verdedigers.

Joop benoemt de uitgangspunten bij aanvallen:

Voorwaarden: Bezetting is +1 in box 9 van de skill box. Domineren in box 9

Hoofdprincipe: Domineren en 1-1 uitspelen

Omschakelen: Druk op de bal

En benoemt de uitgangspunten bij verdedigen:

Voorwaarden: Compact in box 3, domineren 1vs1

Hoofdprincipe: Druk op de bal en ruimte verdedigen

Omschakelen: Uitspelen

De skillbox ziet er in schematische vorm als volgt uit:

Een paar wetenswaardigheden nog uit de presentatie.

- In de jeugd tot 019 wordt zoveel mogelijk vooruit gespeeld, dit gaat nog weleens ten koste van de performance.
- Jeugdspelers worden opgeleid voor meerdere posities vanuit hun spelersprofiel.
- Tot 012 worden alle vaardigheden geoefend. Bij de hogere leeftijd-

scategorie heerst het adagium: domineren en bewust ontwikkelen van jouw unieke kwaliteiten.

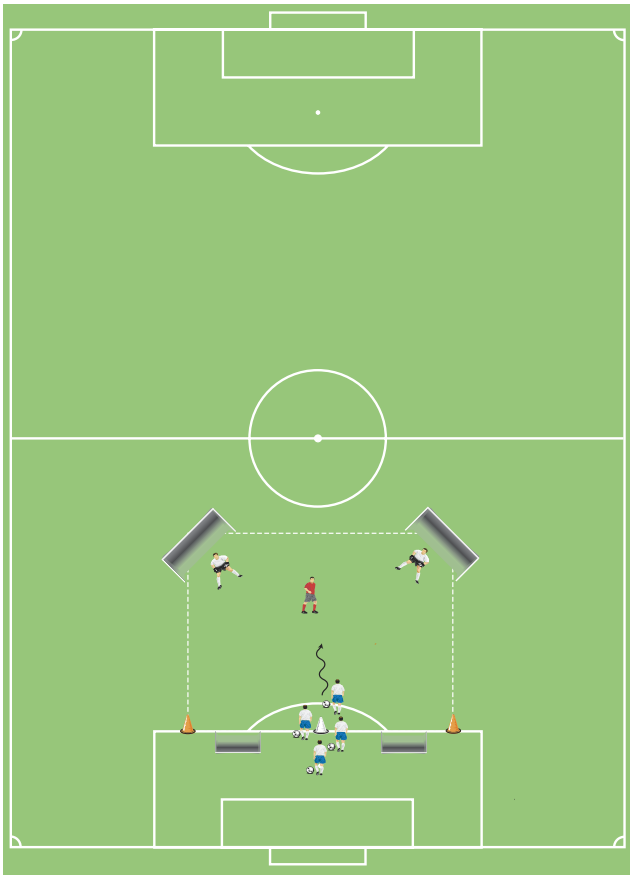
- De basisopstelling of tactiek is: 4-3-3. Maar PSV speelt geen vast systeem, wil vooral dynamisch spelen en past zich aan het wedstrijdverloop aan.
- Bij 017/018 wordt er voor het eerst gebruikgemaakt van de analyse van de tegenstander. Niet om aan te passen, maar functionerend als hulpmiddel.

Een paar vragen nog uit de zaal, voordat we het veld opgaan:

- Vindt PSV dat zaalvoetbal een zinvolle bijdrage geeft aan de ontwikkeling? Zeker wel, en die wordt ook wel beoefend in de sportzaal, maar het is geen verplichting.
- Worden spelers met het intensieve volgsysteem geen robots? PSV schept de kaders, de spelers bewaken hun eigenaarschap; ze kiezen zelf hun positie en bepalen daarmee hun spelvreugde. Observeer dadelijk de spelers maar eens buiten op het veld, geeft Joop aan.
- Hoe gaat PSV om met een Portugese of Braziliaanse jeugdspeler die instroomt? In principe hetzelfde als Nederlandstalige spelers, maar we hebben taalspecialisten die hen ondersteunen.
- En een spits die wetenschappelijk bewezen 1.82 meter moet zijn, anders kan hij toch niet succesvol zijn? PSV heeft ideale profielen, maar de uitzondering bevestigt de regel. Mocht er toch een uitblinker zijn, zoals Sergio Agüero, dan wordt deze echt wel verwelkomd in een van onze selecties.

PSV 1 tegen 1 J09

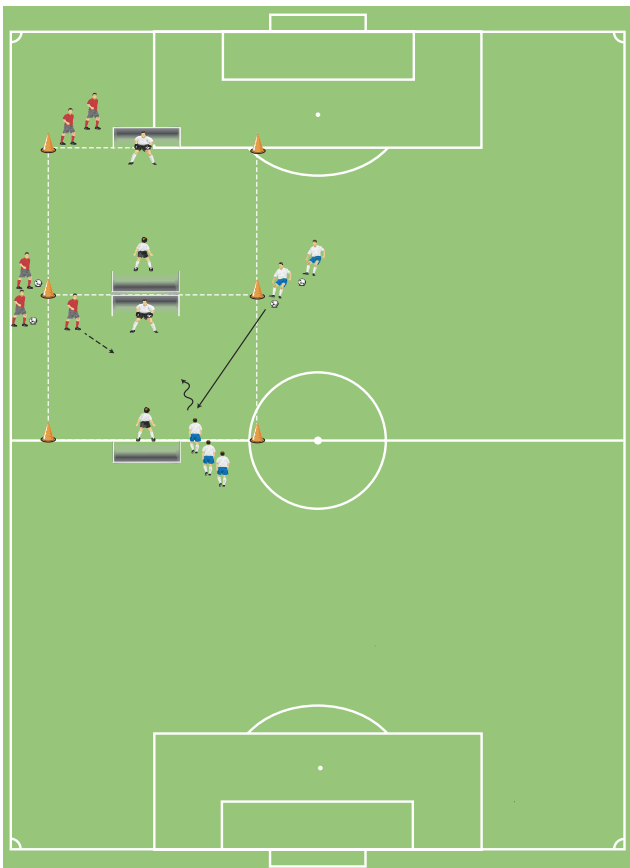
Organisatie:

- Afmetingen veld: 25m x 25m
- 2 kleine doeltjes op de achterlijn
- Spelers met bal daartussen.
- 2 grote doelen met keepers schuin er tegenover
- 1 tegen 1 spelen en scoren op 2 grote doelen
- Bal veroveren, dan scoren op de kleine doeltjes
- De aanvaller wordt direct na scoren verdediger

Coachopmerkingen:

- Verdedigend
  - Dwing je tegenstander naar zijn verkeerde been
  - Ga gedraaid staan
  - Maak kleine pasjes
  - Vang de snelheid op van je tegenstander
- Aanvallend
  - Direct voorwaarts spelen
  - Naar de andere hoek
  - Kort draaien
  - Heb je de bal vrij liggen, schieten
  - Bal plaatsen

PSV 1 tegen 1 op 2 veldjes J09

Organisatie:

- Afmetingen: 2 velden van 20mx20m achter elkaar met de doelen met de rug tegen elkaar
- 4 keepers
- Spel start met een inspeelpass op speler op de achterlijn
- Deze dribbelt in en komt tegenstander tegen. 1 tegen 1 plus 2 keepers
- Bij scoren of bal uit, dan wordt de aanvaller op het andere veld direct verdediger
- Ook daar wordt het spel gestart met een inspeelpass

Coachopmerkingen:

- Verdedigend
  - Dwing je tegenstander naar zijn verkeerde been
  - Ga gedraaid staan
  - Maak kleine pasjes
  - Vang de snelheid op van je tegenstander
- Aanvallend
  - Direct voorwaarts spelen
  - Naar de andere hoek
  - Kort draaien
  - Heb je de bal vrij liggen, schieten
  - Bal plaatsen

Peter Lambert (65) is sinds 2015 de HJO (hoofd jeugdopleiding) van Vitesse'22 uit Castricum. Na acht jaar hard werken werd hij in februari door de KNVB uitgeroepen tot één van de winnaars van de actie 'Toegevoegde Waarde Hoofd Opleiding'. Het was voor Lambert de absolute blijk van waardering, nadat hij de hele jeugdopleiding binnen de club op de schop had gegooid. Binnen Vitesse'22 wordt hij inmiddels op handen gedragen, maar wat is precies het geheim van zijn manier van opleiden?

Tekst: Martijn Kramer | Beeld: Henk Hommes, Joop Hollenberg

HJO Vitesse'22 bewerkstelligt in negen jaar cultuuromslag: “Bestraffende trainerscultuur omgezet naar enthousiasmerende werkwijze”

Lambert begon ooit zelf als voetballer van Vitesse'22. In Castricum speelde hij in de jaren tachtig met het eerste elftal in de eerste klasse, dat toentertijd het op een na hoogste amateurniveau was. Toch kwam er op zijn 22e abrupt een einde aan zijn voetbalcarrière. Hij ging de sportopleiding CIOS volgen waardoor een combinatie met voetballen niet langer mogelijk was. “Op het CIOS ben ik me op het trainersvak gaan richten, daar moest ik mijn spelerscarrière voor opgeven. Ik wilde mijn oefenmeester diploma's halen en als trainer in de voetbalerij mijn brood gaan verdienen. Voetbal was voor mij het leukste dat er was.”

Op het CIOS verdiepte Lambert zich steeds meer in het jeugdtrainersvak. In het tweede leerjaar maakte hij een werkstuk dat volledig gebaseerd was op de visie van zijn idool Johan Crujff. Daarmee legde hij ook de basis voor zijn eigen voetbalvisie. “In een krantenartikel had Crujff gezegd: Geef kinderen de ruimte, laat ze alles ontdekken om zichzelf te ontplooiën. Die uitspraak heeft mij doen laten nadenken. Ik herinner me nog dat ik vroeger met mijn vriendjes in speeltuinen of parkjes voetbalde. Vlak voordat mijn moeder me naar binnen riep, had ik het winnende doelpunt in een denkbeeldige WK-finale gemaakt. Dat

spelplezier was geweldig en met die gedachte wilde ik mijn trainingen voor jeugdspelers gaan insteken.”

Pijnlijke constatering

Lambert rondde zijn opleiding keurig in vier jaar af en ging aan de slag als betaald jeugdtrainer van de O19 van HFC Haarlem. Hij werkte met spelers zoals Raymond Atteveld en Michel Doesburg, maar verdwaalde uiteindelijk in het maatschappelijke werkveld. In 1990 stapte hij definitief uit de voetbalerij en werd financieel adviseur. De deur naar de voetbalwereld leek voorgoed op slot te zitten totdat in

2015 zijn club Vitesse'22 aan de bel trok. "Ik was 56, ging met vervroegd pensioen en zocht een leuke uitdaging. In de technische commissie van Vitesse'22 zat een aantal vroegere voetbalvrienden van mij. Door mijn ervaring als jeugdtrainer werd ik gevraagd om de kar te trekken als HJO bij mijn oude club. Daar heb ik een tijdje over na moeten denken."

Ter oriëntatie besloot Lambert eerst een aantal wedstrijden en trainingen van diverse jeugdteams te bekijken. Hij schrok zich een hoedje toen hij op een zaterdagmiddag langs de lijn stond te kijken. "In het veld liepen jongetjes als enorme vedettes rond, terwijl ze veel te weinig uitvoerden. Tegelijkertijd werden de jongetjes die iets minder goed konden voetballen met onbewuste denigrerende opmerkingen van ouders en teamgenoten naar beneden gehaald. Het was pijnlijk om te zien."

De pijnlijke constatering waren voor de gepensioneerde Lambert de reden om de uitdaging als HJO aan te gaan. Hij was ervan overtuigd dat er een grote culturomslag nodig was in de manier van de jeugdtrainingen. "De definitie van opleiden is in mijn ogen: elk kind op zijn eigen niveau het optimale te laten presteren. Iedereen moet binnen de voetbalclub zijn eigen behoefte kunnen bevredigen. Dat betekent dat sommige prestatief willen voetballen, maar dat er ook kinderen zijn die recreatief willen spelen. Beide groepen moeten de ruimte krijgen."

Om alle jeugdvoetballers gelijkwaardig te behandelen introduceerde Lambert voor de jongste jeugd de circuittraining. "Tot twaalf jaar krijgen alle kinderen bij ons dezelfde training. Het materiaal waarmee getraind wordt en de tijd waarop getraind wordt, is voor iedereen hetzelfde. We trainen in een circuitvorm, waarbij er over het veld allerlei verschillende oefeningen worden gedaan. In groepjes rouleren de spelers door. Een kind uit een vijfde team is hierdoor evenveel waard als een jongetje uit een eerste team. Het klinkt heel logisch, maar bij veel clubs is er ongelijkheid. Een simpel voorbeeld is dat kindjes uit selectieteams met nieuwere ballen mogen voetballen en altijd op het hoofdveld trainen. Een speler uit een lager

team krijgt daardoor een oneerlijk gevoel en dat gaat zijn persoonlijke voetbalontwikkeling in de weg staan. Spelers uit lagere teams worden bij ons nooit afgeschreven. Niemand kan beoordelen hoe een kind van acht jaar oud zich ontwikkelt. Door onze aanpak denken we juist aan de breedte van de club. Hoe groter de piramide onderin, hoe meer je bovenin overhoudt voor het eerste elftal bij de senioren."

Spelelement als motivatie

Om de aanwas richting het eerste elftal zo groot mogelijk te houden staat bij Vitesse'22 het spelelement voorop. Tot en met de O19 zit er in elke trainingsoefening een spelelement verwerkt. Dat is volgens Lambert cruciaal om het niveau van de training omhoog te brengen. "Neem tien veldspelers en een keeper. Als je met hen een afrond oefening doet en je laat ze om de beurt ballen schieten, dan gaat het niveau snel verslappen. De trainer kan beter twee groepjes van vijf spelers maken en een stopwatch pakken. Laat de twee groepjes het drie minuten lang tegen elkaar opnemen. Wie de meeste doelpunten maakt, wint. In de oefenstof verandert niks, want het principe is hetzelfde. Toch is het niveau van uitvoering veel beter. Het spelelement is precies de motivatie die jeugdspelers nodig hebben om optimaal te presteren."

Het introduceren van gelijkheid en nieuwe trainingsmanieren waren de belangrijkste uitgangspunten voor de HJO. Toch was er voor Lambert nog meer werk te doen. Zijn tweede aandachtspunt was het instrueren van jeugdtrainers en coaches. Dat was volgens de Castricummer zelfs de grootste uitdaging. "Heel veel ouders en coaches verpesten onbewust het jeugdvoetbal. Ze behandelen kleine voetballertjes als volwassen mensen. Ik ben daarom ouderavonden gaan organiseren op de club. Moraal van het verhaal was daar dat een kind zelf het spelletje moet leren. Zoals Crujff ooit al zei: kinderen van zeven, acht of negen jaar oud moeten de ruimte krijgen om zichzelf te ontplooiën. Een kind van acht jaar oud is alleen met zichzelf bezig en dat is juist prachtig. Tijdens de ouderavonden probeerde ik duidelijk te maken dat trainers en ouders nooit iets moeten voorzeggen. Hoe vaak hoor je een trainer zeggen: speel die bal eens over! Dat is de doodsteek voor de ontwikkeling van voetballers."

Individueel belangrijker dan team

De aandacht bij de O8, O9 en O10 werd volledig teruggebracht naar het individu. Volgens Lambert is een goede voetballer een speler die op het juiste moment een keuze kan maken tussen individueel spelen en overspelen. "Een speler die nooit leert om individueel te spelen, kan ook nooit de juiste keuze maken tussen

"SPELERS UIT LAGERE TEAMS WORDEN BIJ ONS NOOIT AFGESCHREVEN. NIEMAND KAN BEOORDELEN HOE EEN KIND VAN ACHT JAAR OUD ZICH ONTWIKKELT."

individueel spelen of overspelen. Jonge voetballers die een bal overspelen doen dat uit pure armoede. Ze weten niet wat ze moeten doen en schieten de bal naar voren of naar een teamgenoot. Ze kunnen simpelweg zelf geen actie maken. Een kind is van nature een egoïst. Geef hem daarom de ruimte om egoïstisch te zijn. Ze moeten in wedstrijden zo vaak mogelijk een actie maken, kappen, draaien en allerlei trucjes doen. Op die manier verbeteren de individuele voetbalkwaliteiten, die hij op latere leeftijd niet meer kan ontwikkelen. Heel erg veel ouders en coaches begrepen niet dat resultaat ondergeschikt is aan de ontwikkeling van de individuele kwaliteiten.”

“Een simpel voorbeeld daarvan was een wedstrijd waarin een speler drie keer een schijnbeweging maakte en het ook drie keer mislukte. De coach greep in met een wissel. Het is de wereld op zijn kop. Dat spelertje probeerde zijn passeeracties te verbeteren, maar door de wissel werd zijn leerproces juist bestraft. In Nederland kennen te veel coaches een te bestraffende manier van werken. Het straffen beschadigt de intrinsieke motivatie en het lef voor het individuele spel. Spelers moeten juist leren om gemaakte fouten goed te maken. Als een kind drie keer de bal verspeelt en dus drie keer achter de bal aan moet rennen, dan gaat hij vanzelf andere oplossingen verzinnen. Dan leren kinderen wat het gevolg is van hun eigen handelen.”

Het aanleren van de individuele voetbaltechniek in de O8, O9 en O10 werd bij Vitesse'22 dus de basis van de jeugdopleiding. Deze specifieke visie werd in de afgelopen jaren verder uitgewerkt. Inmiddels hebben de jeugdeftallen zelfs een verplicht roulatiesysteem. “Kinderen moeten in verschillende wedstrijden op allerlei posities voetballen. Tot aan de O13 wijzen we ook geen vaste keepers aan. Toekomstige keepers, verdedigers en aanvallers moeten allemaal leren aanvallen en verdedigen. Ze moeten alle aspecten van het voetbal ervaren, want daar groeit uiteindelijk specialisme uit voort. Zoals Crujff ooit zei: om een goede rechtsbuiten te krijgen moet je hem ook een keer linksback zetten.”

Het verboden woord

Het aanbrengen van het roulatiesysteem was slechts één van de facetten die Lambert bedacht. In de jeugdafdeling van de club werden binnen elke leeftijdscategorie specifieke accenten aangebracht. “In de O8, O9 en O10 worden er bewust geen passingsoefeningen gedaan. Dat komt op het bordje van trainers van de O11 en O12. Pas als het individu een basistechniek heeft ontwikkeld gaan we aan de slag met passen, vrijlopen en het ontwikkelen van ruimtelijk inzicht. In de O13 worden pas de eerste echte positiespelletjes gespeeld en leren ze om te kiezen tussen individueel spelen en overspelen. Dan ga je ook echt ontwikkelingen zien.”

Voetbalontwikkeling is volgens Lambert een gevolg van lange termijnvisie. Kortzichtigheid wil hij voorkomen bij zijn spelers en trainers en daarom stelde hij een verboden woordenlijst op. Het woord kampioenschap staat daarbij bovenaan de lijst. "Heel erg veel jeugdtrainers proberen hun jeugdteams op de beste manier te laten voetballen. Ze willen allemaal kampioen worden. Daarmee plaatsen zij het team boven het individu. Ik vind een kampioenschap voor jeugdteams het meest onbelangrijkste aspect van het jeugdvoetbal. Trainingen en wedstrijden moeten zijn gericht op het ontwikkelen van individuele voetbalkwaliteiten. Je leidt de kampioenen van later op, niet van nu."

De laatste aanpassing die Lambert doorvoerde bij zijn Vitesse was het doorschuifstelsel. Het is bij veel clubs niet ongebruikelijk om de beste jeugdspelers van een team een leeftijdscate-

gorie door te schuiven, zodat zij meer weerstand krijgen. Toch was dit systeem bij Vitesse een nieuwe uitvinding. "Als een speler uit de O13-1 wekelijks uitblinkt dan word ik ongerust, want dat tast het plezier in zijn sport aan. Dat klinkt wellicht gek, maar plezier in voetbal krijg je door de sport op het juiste niveau te beleven. Als het te makkelijk of te moeilijk is dan verdwijnt onbewust het plezier. Daarom ga ik zo snel mogelijk met die speler om tafel en gaan we proberen hem direct door te schuiven naar de O14. In het verleden zijn er veel jeugdtrainers boos op mij geworden, omdat ze door het verlies van die doorgeschoven speler geen kampioen meer konden worden. Dan pak ik altijd mijn verboden woordenlijst er weer bij."

Opvolger gezocht

Inmiddels is de 65-jarige Lambert begonnen aan zijn negende jaar als HJO bij Vitesse'22. De

ervaren rot is enorm trots met wat er al is bereikt, maar durft nog geen conclusie van zijn werkwijze te trekken. "We hebben een bestraffende trainerscultuur omgezet naar een enthousiasmerende werkwijze. Onze jeugdafdeling is andere clubs uit de omgeving voorbijgestreefd. Kinderen van andere clubs komen nu naar Vitesse'22, terwijl dat vroeger andersom was. Het is een teken dat de club een geweldig jeugdbeleid voert, maar over het niveau kan niemand nog keiharde conclusies trekken. We zitten in de situatie dat de jongetjes die in 2015 in de O9 speelden nu in de O17 spelen. Over twee seizoenen gaan zij de stap naar de senioren maken en gaan we zien of de manier van werken zijn vruchten heeft afgeworpen. Ook voor mij is dan de cirkel rond. In de komende twee seizoenen ga ik op zoek naar een goede opvolger voor mij als HJO. Dat wordt hoe dan ook iemand die de goede lijn door gaat zetten."

CV

Peter Lambert

Veldvoetbal:

- 1968 - 1977 Vitesse'22 Selectie-elftallen jeugd
- 1977 - 1988 Vitesse'22 1e team, 1e en 2e Klasse
- 1990 - 1992 CSV 1e team, 1e en 2e klasse

Zaalvoetbal:

- 1979 - 1980 FC Rolff Hoofdklasse NH
- 1979 - 1980 Selectie Nederlands Militaire Zaalvoetbalteam
- 1980 - 1982 Joy/Funadama & Taptijvoordeel 1e klasse NH

Trainerscarriere:

- 1981 - 1982 Vitesse'22, assistent trainer Pupillen
- 1982 - 1983 AZ 2, assistent trainer (stage)
- 1983 - 1984 SCC, trainer pupillen
- 1983 - 1984 HFC Haarlem 2, assistent trainer (stage)
- 1984 - 1985 HFC Haarlem A1
- 1984 - 1987 SCC, trainer gehele jeugdafdeling
- 1985 - 1986 Vitesse'22, trainer C en B junioren
- 1986 - 1987 Vitesse'22, trainer jeugd D t/m A junioren en coach A1
- 1986 - 1987 Vitesse'22, Hoofd opleidingen
- 1987 - 1989 SCC 1e team
- 1989 - 1990 Jong Holland Alkmaar 1e team
- 2015 - nu Vitesse'22, Hoofd jeugdopleidingen

Tips voor u als Trainer-coach

1. **Arbeidsovereenkomst.** U doet uw werk als voetbalcoach niet alleen omdat u het leuk vindt. U hoopt er ook een goed belegde boterham of leuk zakcentje mee te verdienen. Daarom is het van groot belang dat uw werkzaamheden schriftelijk vastliggen in een arbeidsovereenkomst. De VVON kan u helpen met het opstellen of controleren hiervan.

2. Ook is het belangrijk om rekening te houden met de diverse belastingtechnische aspecten bij het opstellen van een arbeidsovereenkomst. Verder kunnen wij helpen bij het opstellen van een **vaststellingsovereenkomst** en de wijze waarop u een **WW-uitkering** kunt aanvragen.

3. Verricht u uw werkzaamheden als vrijwilliger, dan is het evenzeer belangrijk om afspraken op

een correcte wijze vast te leggen. Vaak gebeurt dit middels een **vrijwilligersovereenkomst**. Ook hierbij kunnen wij u helpen en adviseren.

4. Hoe voorkomt u dat u later alsnog belasting moet betalen? Door de **loonheffingskorting** te laten toepassen bij de werkgever of uitkeringsinstantie waar uw loon of uitkering het hoogst is. Meestal is het voor de trainer-coach (met nog een andere baan) het beste om de vereniging te vragen geen loonheffingskorting toe te passen.

5. Tenzij er inderdaad sprake is van het verrichten van werkzaamheden in de uitoefening van een bedrijf adviseren wij vrijwel altijd negatief over het aangaan van verplichtingen met een voetbalwerkgever in het kader van een **overeenkomst van opdracht**. De risico's die u loopt

bij het sluiten van een overeenkomst van opdracht, als bij latere beoordeling zou blijken dat er sprake is van een arbeidsovereenkomst, zijn doorgaans redelijk groot.

6. Wanneer u aan de voorwaarden voldoet, kunt u als trainer-coach aanspraak maken op een WW-uitkering. Uiteraard dient u dan wel aan een aantal voorwaarden van het UWV te voldoen. Belangrijk is daarbij bijvoorbeeld dat u niet verwijtbaar werkloos bent. Wanneer u voortijdig vertrekt bij een vereniging en u gaat 'in goed overleg' uit elkaar, dan is het belangrijk dat een **vaststellingsovereenkomst** wordt opgesteld die inhoudelijk voldoet aan de gestelde eisen om voor een WW-uitkering in aanmerking te kunnen komen. De VVON kan u hierbij helpen.

VRAGEN? STEL JE VRAAG DAN VIA HET CONTACTFORMULIER OP ONZE WEBSITE

USPORT FOR

DE AUTOMATISCHE CAMERA VOOR TEAMSPORT

DE TOOL VOOR IEDERE TRAINER

- Tactisch overzicht voor video analyse
- Analyseer met de USportfor analysetool
- Live en achteraf annoteren
- Automatisch clips creëren voor wedstrijdanalyse
- Individuele en teamontwikkeling

BEZOEK ONZE WEBSITE

Trainer over ontslag ▼

Momenteel is de vijfenvijftigjarige coach Peter Wesselink weer werkzaam bij een club. Het werd SV Urk waar hij weer begon nadat hij in goed overleg vertrok bij DVS'33 in Ermelo. Wat kan een ontslag doen met een trainer? Welke voor- en nadelen brengt het met zich mee? In een prettig en open gesprek vertelde de ervaren trainer uit Apeldoorn over zijn ervaringen met deze lastige situatie.

Tekst: Ruud Bijnen | Beeld: Jannie Snoek

Peter Wesselink:

“Als trainer en club uit elkaar gaan, kan dat flink heftig zijn”

Al sinds zijn eenendertigste is Wesselink trainer-coach. Tijdens zijn voetbalcarrière, die tot Go Ahead Eagles en Vitesse reikte, behaalde hij al zijn TC3 en TC2 trainersdiploma. Al vierentwintig jaar is hij bevoegd en gepassioneerde coach. Ondertussen is hij ook UEFA-A coach. Lang geleden begon hij bij de jeugd van AGOVV. Vrij recent switchte hij ook in zijn 'reguliere' baan naar de coaching omdat hij er door anderen ook op gewezen werd dat het zo goed bij hem past. In bijna een kwart voetbalwerkzaamheden ging hij slechts één keer eerder

vroegtijdig weg. Maar vorig jaar bij de breuk met DVS'33 werd hij naar eigen zeggen 'heftig geraakt'. De trainer laat nadrukkelijk merken dat het om een geschil gaat waar geen van beide partijen schuld heeft, maar er door omstandigheden een lastige situatie ontstond.

Ontslag

Met respect voor de tegenpartij vertelt Wesselink zijn verhaal. “Eind oktober 2022 op een vrijdagmiddag werd in een gesprek met het bestuur duidelijk dat onze wegen definitief

gingen scheiden. Daar ging een heel traject aan vooraf. Al in maart van het vorige seizoen bleek dat de relatie tussen de technische commissie (TC) en mij niet echt soepel verliep. Ze gaven aan niet meer met mij te willen communiceren. Vermoedelijk werd daarom mij al in het begin van het seizoen verteld dat dit mijn laatste seizoen zou worden. Ook de spelersraad had hieraan voorafgaand met de TC gesproken. Dat alles bij elkaar voelde natuurlijk niet fijn en het straalde geen vertrouwen uit naar mij als trainer-coach. Het doet

Deel van de visie van Peter Wesselink

“De afgelopen vijf seizoenen heb ik mij beziggehouden met het ontwikkelen van speelwijzen op basis van ‘spelprincipes’. Als je heldere spelprincipes weet te formuleren geeft dit vele voordelen/handvatten voor de spelers, maar zeker ook voor de trainer. Gemakkelijk te onthouden, onafhankelijk van de speelwijze van de tegenstander, makkelijker variëren met formaties, meer structuur in je trainingen/ongeacht aantal beschikbare spelers én constructiever werken aan de lange termijn.”

“Verder vind ik het belangrijk, en ook een grote verantwoordelijkheid van een trainer, dat hij zijn groep fit en blessurevrij houdt. Dit vergt planning en inzicht. Een speler/elftal zal nog beter presteren als deze optimaal getraind is. En nog beter presteren als alle spelers überhaupt kunnen spelen.”

“We schenken ook veel aandacht aan team-tactische besprekingen. Wat hebben we vooraf afgesproken en hoe was de uitvoering. De wedstrijden leggen we op beeld vast en met behulp van een video analyseprogramma (Longomatch) voeden we de groep van informatie. Er is geen ruimte voor ‘ja maar..’ en je kunt heel duidelijk laten zien wat er goed en minder goed is gegaan. Dit alles met als doel de spelers en het team te ontwikkelen. Alles met betrekking tot video analyse (camera/statief/krachtige laptop/analyseprogramma) heb ik in eigen beheer en ben niet afhankelijk van de faciliteiten van een club.”

natuurlijk van alles binnen een club als men weet dat de trainer weinig steun krijgt en toch aan zijn laatste seizoen bezig is. De situatie zette de relatie met de staf onder druk en ook die met de spelersgroep verminderde voelbaar. Het werd meer een gevecht voor mij dan een gemakkelijk lopende machine. Dat resulteerde uiteindelijk in een gesprek met het bestuur en de TC, ergens eind oktober, waarin we besloten uit elkaar te gaan. Ik stuurde een bericht naar de spelers en de staf en dan is daar ineens een einde na twee seizoenen en enkele maanden samenwerking.”

Flinke klap

“Dat ontslag komt best wel heftig binnen. Het is je passie en wanneer je voelt dat mensen geen vertrouwen meer in je hebben, dan steekt dat enorm. Het vorige seizoen ging het bovendien best goed. We kwamen in de nacompetitie tot de halve finale en we speelden de achtste finale tegen Vitesse in de beker. Ik had het idee dat we mee konden gaan draaien voor het kampioenschap en het voelt dan alsof je dat wordt afgenomen. Er zijn dan ineens mensen die beslissen over jouw lot. Dat is lastig te aanvaarden. Het duurde ook even voor het verwerkt was. Ik bleef toch met vragen in mijn hoofd zitten als ‘waarom is er geen vertrouwen meer in mij?’ en ‘Wat is nu de echte reden van de breuk?’. Die onzekerheid maakte het voor mij lastig om het snel en goed af te sluiten, zonder ook maar iemand iets te verwijten. In het proces was het contact met voorzitter Aart Goossens altijd goed. Dat was een mooi open en eerlijk contact waarin hij toch een soort van anker was: hij loodste mij ook door die moeilijke laatste periode heen bij DVS.”

Toch voordelen

“Ton Boot, de basketbalcoach, zei al eens dat hij na elke job een sabbatical nam om weer op te laden. Ondanks het pijnlijke afscheid, heeft het mij ook wel goed gedaan. Ik kwam in een situatie terecht die ik al jaren niet meer had. Even geen voetbal en daardoor had ik ineens veel ruimte en tijd over. Dat heeft naast het verwerkingsproces ook wel weer fijne kanten. Het geeft een stuk meer vrije tijd waarin je andere zaken kunt doen. Privé had ik best wel wat omstandigheden die wat aandacht konden

gebruiken op dat moment en dat kwam mooi uit. Met Pinksteren kon ik voor het eerst sinds jaren een keer een weekje weg met het hele gezin. Fantastisch was dat. Mijn twee dochters doen aan teamsport. De éne doet mee bij een hockeyteam en de andere speelt voetbal. Daar had ik nu ook wat meer tijd voor.”

Tijd goed benutten

“Er was ook tijd om me te oriënteren op wat er allemaal gaande is in het voetbal en daarbuiten. Ik gebruikte de tijd ook om mezelf te ontwikkelen. Ik las veel over voetbal en sport in het algemeen en ik ging op een aantal plekken een weekje meedraaien om te kijken hoe andere trainers, in en buiten het voetbal, de zaken aanpakten. Zo liep ik mee met Laurens Knippenborg bij Rhoda Raalte. Ik nam ook een kijkje in de keuken bij Jong Go Ahead Eagles waar Martijn Jongbloed trainde. Er was van mijn kant nieuwsgierigheid naar hun werkwijze: Wat voor oefenstof hebben ze? Hoe reageren spelers op de betreffende coach? Hoe gaan de trainers met de groep om? Allemaal interessant om eens mee te maken en te zien. En ook had ik de wens om bij SV Dynamo, de top-volleybalclub uit Apeldoorn, een keer mee te kijken. En per toeval kwam ik de coach tegen in de sportschool. Hij stond ervoor open en ook daar keek ik een week mee. Het gaf me een indrukwekkend kijkje in de keuken van het gebruik van data. Er zijn veel situaties die vaak

voorkomen, minder spelers en een kleinere ruimte dus. Daardoor is het gebruik van data wat ‘gemakkelijker’ toe te passen in het volleybal. Er wordt veel mee gedaan in ieder geval.”

“Al met al is een half jaar of jaar er even tussen-uit in een trainersloopbaan een goed idee als je het mij vraagt. Eigenlijk is het misschien wel een aanrader, ook voor jonge coaches. Opladen en weer wat nieuws leren en meekijken bij collega-coaches in de eigen sport of een andere. Voor een ervaren coach is het wellicht wat makkelijker omdat ik wel weer aan de bak kom. Misschien zijn jongere trainers daar wat onzeker over en zullen zij het daarom niet zo snel doen.”

Nieuwe uitdaging

Ondertussen is Wesselink druk met de voorbereidingen bij zijn nieuwe club SV Urk. “Het is werken bij een heel andere club met nagenoeg allemaal Urker jongens. Het was fijn dat ik ze kon volgen aan het eind van het vorige seizoen. Bijna iedereen is gebleven en er is vanuit de eigen jeugd wat aangevuld. Vanuit het weekje bij Jong GAE is er een contact ontstaan en er is één jongen vanuit dat team aangesloten in Urk. We zijn het seizoen redelijk goed begonnen, maar werden in de beker toevallig gekoppeld aan DVS’33. We moesten daar naartoe en dat was best confronterend voor mij persoonlijk. Helaas zijn we door hen uitgeschakeld.”

Peter Wesselink

2023-heden	SV Urk	3 ^e divisie
2020-2023	DVS’33	3 ^e divisie
2016-2020	Excelsior’31	Hoofdkl./3 ^e divisie
2013-2016	DTS Ede	1 ^e klas za.
2012-2013	sc Silvolde	1 ^e klas zo
2012-2013	sv Spakenburg	Topklasse za.
2009-2012	SVZW	1 ^e klasse - Topklasse za.
2005-2009	csv Apeldoorn	1 ^e klas za.
2001-2005	sv Vaassen	4 ^e klasse - 2 ^e klasse zo.
1999-2001	A.G.O.V.V.	A-Jeugd (3 ^e div.)

“Ja, ‘train de trainer’. Dat is inderdaad heel in het kort waar de opleiding Voetbalkadercoach (VKC) precies op neerkomt”, knikt Douwe de Val instemmend. Hij is medewerker voetbalontwikkeling in de KNVB-regio’s 1 en 2 en sinds 2019 docent bij de KNVB. Daarnaast gaf hij het afgelopen seizoen de VKC-opleiding in het noorden van het land. “De nadruk ligt nu nog meer op de uitvoering.”

Tekst: Erik Riemens | Beeld: KNVB

KNVB zet steeds meer in op het begeleiden van jeugdtrainers

“Met de VKC-opleiding bieden we praktische handvatten”

Een nieuw voetbalseizoen, dat betekent ook een nieuwe VKC-opleiding. Inschrijven is nog steeds mogelijk. Daarna is het wel de bedoeling om nog in het najaar te starten met de VKC-opleiding, de opvolger van de opleiding Hoofd Opleiding C (HO-C). “Klopt, we hadden als KNVB toch het idee dat we op die manier niet

altijd iedereen even goed konden bedienen. En dat is wel iets dat we willen als voetbalbond. Door het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden en het optimaal ondersteunen van al die duizenden jeugdtrainers en jeugdvoetbalcoaches in de superbelangrijke rol die zij naar kinderen hebben.”

Laagdrempeliger

“We zijn vervolgens eens goed gaan evalueren en we kwamen tot de conclusie dat het wat laagdrempeliger en toegankelijker moest. Daarom zijn in vergelijking met de HO-C opleiding de toelatingseisen wat aangepast. Zo hoef je geen Hoofd Opleiding te zijn of ervaring

te hebben, ook kijken we niet naar het aantal jeugdleden van een vereniging of het speelniveau van selectieteams. Op die manier bieden we ook de kleinere verenigingen de mogelijkheid een Hoofd Opleiding te kunnen opleiden. Het enige dat we wel vragen voor deze VKC-opleiding, is dat iedere deelnemer de cursus Pupillentrainer of Juniorentrainer (VC-1) heeft gevolgd en in de situatie komt om ook echt trainers te begeleiden.”

“Als je kijkt naar de inhoud, dan hebben we het beleidsmatige onderdeel eruit gehaald en de opleiding praktijkgerichter gemaakt”, vervolgt De Val. “We kwamen als het ware te ver van het veld te staan, terwijl we juist willen dat de kennis die tijdens de VKC-opleiding wordt opgedaan, terugvloeit naar het veld.”

Sleutels

“Je merkt nog steeds dat bij verenigingen (startende) jeugdtrainers weleens aan hun lot worden overgelaten. Het blijft lastig ze op weg te helpen en mogelijkheden te bieden zich verder te kunnen ontwikkelen. Trainers krijgen sleutels, hesjes en ballen en worden dan het veld op gestuurd, terwijl juist dan begeleiding, scholing en het geven van handvatten zouden moeten plaatsvinden. Dit zijn belangrijke

onderdelen van het trainersvak. We kunnen niet verwachten dat iedereen dit zomaar beheerst.”

“In de VKC-opleiding draait het om drie onderdelen. Het maken van een jaarplanning, het verzorgen van scholingen én het begeleiden van voetbalcoaches tijdens trainingen en wedstrijden. Op dat laatste onderdeel leggen we vooral de nadruk. Als KNVB willen we in de VKC-oplei-

ding écht inzetten op die trainersontwikkeling. Dat doen we door individuele begeleiding en het aanbieden van interne scholingen. Op die manier leren trainers om te gaan met leeftijds-specifieke kenmerken, of bijvoorbeeld een oefening snel op te starten of aan te passen. Zo worden kinderen uitgedaagd op hun eigen niveau en belevingswereld.”

“Wanneer trainers merken dat ze daarin vooruitgang boeken, dat hun jeugdspelers en -speelsters het leuk vinden, er aandacht en waardering is, dan is de kans ook groter dat dat kader behouden blijft voor de vereniging.”

Rondreizend circus

De VKC-opleiding bestaat uit een opleidings- en ervaringsgedeelte en uit acht centrale bijeenkomsten van vier uur. Ook komen de deelnemers drie keer bij elkaar voor de zogenaamde peergroepbijeenkomsten van iedere keer twee uur. Dan is er een gezamenlijke maaltijd vooraf. In totaal duurt de VKC-opleiding zeven maanden, in de regel van september tot en met april. Afhankelijk van de animo en de grootte van de groep, kan de KNVB de start van de opleidingen wijzigen. “Het is een rondreizend circus, want het is de bedoeling dat we bij iedere vereniging, waarvan iemand deelneemt langsgaan. Zo krijg je letterlijk een kijkje in elkaars keuken en wordt iedere club in feite een onderdeel van de cursus.”

En wie zijn dan die deelnemers aan de VKC-opleiding? “We richten ons dus vooral op kaderleden die trainers en coaches begeleiden. Dat kunnen ook al dan niet voormalige seniorentrainers zijn, ervaren jeugdtrainers of TC-leden. En ook hoofden opleiding, trainers-begeleiders of technische jeugdcoördinatoren kunnen deelnemen. Soms van een grote club met de nodige gedeelde verantwoordelijkheden, maar ook trainers die in hun eentje de jeugdopleiding van een kleine vereniging organiseren of verantwoordelijk zijn als onder-, midden- of bovenbouwcoördinator”, schetst De Val.

Verliefd

Marco van de Vooren is zo'n deelnemer. Hij is trainer/coach van Dames 1 van ONT Opeinde, dat in Friesland ligt. “Mijn dochter ging voetballen, ik stond langs de lijn en voordat ik het wist, was ik leider. Toen bleek dat dat team geen trainer had, ben ik trainer geworden. En ik ben echt verliefd geworden op het trainersvak. Vervolgens ben ik mij steeds verder gaan ontwikkelen en met de MO17 kampioen van de hoofdklasse geworden. Daarna heb ik de overstap gemaakt naar de vrouwen en mijn UEFA-C diploma gehaald en afgelopen seizoen dus de VKC-opleiding afgerond.”

“We zijn een vereniging met zo'n 450 spelende leden, waarvan ruim 20 procent meisjes- en damesvoetbal is. Daarnaast hebben we 25 aspirant trainers die de jeugd trainen. Dat zijn op hun beurt ook nog jeugdspelers. Ze vroegen mij of ik die groep wilde gaan begeleiden en voetbalkadercoach wilde worden. Dat wilde ik wel doen, maar dan wilde ik ook de VKC-opleiding volgen. Ik vond de afwisseling theorie en praktijk goed te doen, net als het aantal en de lengte van de bijeenkomsten. Wel vond

ik het jammer dat de winterstop ertussen zat, want toen lag alles eigenlijk stil en kon je niks organiseren”, aldus Marco.

“Verder ging ik er eigenlijk heel vrij en onbevangen in. Ik merkte wel snel dat ik behoefte had aan die drie speerpunten, dus het maken van een jaarplanning, het verzorgen van scholingen en het begeleiden van voetbalcoaches tijdens trainingen en wedstrijden. Zeker aan dat laatste had ik veel. Hoe zorg je dat nieuwe clubtrainers en leiders welkom worden geheten. Wat is je rol als aanspreekpunt en hoe ga je begeleidingsgesprekken voeren? Allemaal leerzaam en dat niet alleen op en rond het voetbalveld, maar ook in mijn werk of thuis. Ga in gesprekken niet uit van aannames, maar van feiten en zorg juist voor begeleiding in plaats van dat je het de trainers allemaal opdraagt.”

“Wat ik af en toe wel wat lastig vond”, zo gaat hij verder, “is dat er in de opleiding aan de ene kant best redelijk structuur wordt geboden en ze de goede richting aangeven, maar dat je wel zelf je eigen weg daarin moet kiezen. Daar had ik af en toe wat moeite mee. Alleen zo leer je het voetbalkadercoach zijn wel”, aldus Marco, die samen met de trainer van ONT B-selectie heren, Danny Hovenkamp, een van de twee voetbalkadercoaches bij ONT is.

Wat hem tot slot ook aansprak is de wisselwerking met de mede-cursisten. Allemaal afkomstig van een andere vereniging, al dan niet in een andere functie, maar wel met veel overeenstemmende issues. “In de VKC-opleiding moet je ook zelf onderzoeken hoe het werkt binnen je vereniging. Alleen dat is al leerzaam. Plus dat iedere bijeenkomst bij een andere club is. Daar steek je toch altijd wat van op.”

De Val is blij met die woorden. “Natuurlijk is het fijn als er sprake is van een hoge tevredenheid, tegelijkertijd is er altijd sprake van een doorontwikkeling. Ik kan mij voorstellen dat verenigingen denken van ‘wie stuur ik daarnaartoe?’ Daarom dus die laagdrempeligheid, want dat kan dus eigenlijk iedereen zijn met een trainersfunctie in het jeugdvoetbal.”

Blanco

Simone van de Ven is zo'n iemand. Ook zij volgde de VKC-opleiding met veel plezier en succes. De Zwolse is voor het vierde seizoen op allerlei fronten actief bij de jeugd van WVF in haar woonplaats en maakt binnenkort zelfs een uitstapje naar het 7 tegen 7 vrouwenvoetbal bij CSV'28.

“Normaal gesproken doen de meeste trainers jarenlang trainerservaring op en beginnen dan pas aan een dergelijke cursus, maar ik deed het net andersom. Ik heb een hele hoge 'ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan'-instelling en ik ben gewoon begonnen en er blanco ingestapt. Dat maakte het soms wel wat lastig voor mij. Mijn pedagogische achtergrond als jongerenwerker en omdat ik zelf ook gevoetbald heb, werkten juist weer in mijn voordeel en hebben mij dan ook zeker geholpen tijdens de VKC-opleiding.”

Van de Ven traint sinds dit seizoen de JO11-3 van WVF, is assistent-trainer bij de zogenaamde carrouseltraining JO9 tot en met JO12 en ledenraadslid van de KNVB. “Ik ben heel enthousiast, leergierig en ambitieus. In het najaar begin ik aan de trainerscursus. Bij WVF stapte ik op een gegeven moment naar het bestuur toen de vacature Hoofd Opleiding op de website stond en op de ledenvergadering werd genoemd. Ik wilde solliciteren, ook omdat ik vind dat veel

meer vrouwen technische kaderfuncties moeten gaan invullen. Het bestuur vond het op dat moment nog wat te vroeg voor mij om als HJO te starten, omdat ik te weinig trainerservaring had. Ik gaf toen wel aan dat ik heel graag de opleiding voetbalkadercoach wilde volgen en daar kreeg ik groen licht voor. Ik heb vervolgens dispensatie gekregen van de KNVB om de VKC-opleiding te gaan volgen.”

De Zwolse kijkt met een goed gevoel terug op de opleiding. “Door mijn pedagogische achtergrond had ik al een goed beeld hoe het begeleiden van voetbalcoaches tijdens trainingen en wedstrijden in zijn werk ging. Omdat ik nog maar ruim een jaar trainer ben, was juist het voetbaltechnische gedeelte nieuw voor mij. In mijn specifieke geval het maken van een jaarplanning en het verzorgen van scholingen. Laat ik een voorbeeld noemen. Het aanbieden van keeperstraining, omdat een aantal trainers hierom vroeg. Op welke manier ging ik dat aanpakken? Uiteindelijk heb ik iemand uit mijn netwerk gevonden, die dat ging verzorgen. En zo kwamen er wel meer diverse onderwerpen voorbij, waar ik in de praktijk veel aan had.”

Doe het gewoon

“Gelukkig had ik veel hulp van mijn medecursisten, dat waren vier mannen en één vrouw. We hadden echt een goede en leuke groep en als je bij andere verenigingen komt, leer je toch

altijd weer wat en krijg je echt een beeld van binnenuit van zo'n club. Ik wil deze opleiding aanraden, in het bijzonder aan andere vrouwen die actief zijn in de voetballerij. Het maakt niet uit als je nog niet zoveel trainerservaring hebt. Doe het gewoon. Ik kijk er in ieder geval positief op terug en ben best trots dat ik één van de vier vrouwen in Nederland ben, die zich nu voetbalkadercoach mag noemen.”

En zo is het de bedoeling dat heel Nederland meer en meer voetbalkadercoaches krijgt. Vorig seizoen slaagden er landelijk 54 cursisten. 'De KNVB is ervan overtuigd dat verenigingen zich goed zullen ontwikkelen, wanneer er meer aandacht is voor begeleiding voor voetbalcoaches en het (door) ontwikkelen van jeugdtrainers en jeugdvoetbalcoaches, zo staat te lezen op de eigen website.' De hele opleiding heeft dus een hoog train de trainer gehalte. Waarom heet de opleiding dan eigenlijk niet zo?

“Nou, we hebben inderdaad wel zitten filosoferen over de titel voetbalkadercoach, want de titel moet wel de juiste associatie oproepen”, zo besluit De Val. Het heeft qua naam ook wat weg van de NOC*NSF-opleiding clubkadercoach. Toch denken we dat de naam voetbalkadercoach de lading wel dekt, al mag het nog wel wat bekender worden. Een coach is iemand die het handelen van iemand anders positief probeert te beïnvloeden en te ontwik-

Aanmelden en afronden

Rondt de deelnemer van alle drie de kerntaken – het maken van een jaarplanning, het verzorgen van scholingen en het begeleiden van voetbalcoaches tijdens trainingen en wedstrijden – de Proeve van Bekwaamheid (PvB) succesvol af, dan is het diploma Voetbalkadercoach (VKC) behaald. Dat levert zeven trainerslicentiepunten op, die bijgeschreven worden op Mijn Trainerslicentie. Voorwaarde is wel dat je in het bezit bent van een VC-2 opleiding.

Meer informatie en aanmelden, ook over de kosten? Ga op de KNVB-site naar het Voetbalkadercoach gedeelte en schrijf je in. Daar vind je ook de nodige contactinformatie. Mocht je vragen hebben, dan kun je die stellen aan de medewerkers voetbalontwikkeling in je regio. “En bekijk altijd samen met de gemeente welke mogelijkheden er zijn er via het sportakkoord om bepaalde opleidingen vergoed te krijgen.”

kelen. Dat is een bredere groep dan alleen trainers. Dit kunnen immers ook coaches zijn en wellicht ook nog wel scouts en voetbaltechnische leeftijdscoördinatoren. Afgelopen seizoen was de diversiteit van de deelnemers enorm en dat is de VKC-opleiding ook wel; het is eigenlijk van alles wat.”

Privé kwesties van een trainer die het werk bij de club raken

Het amateurvoetbal is doorgaans een lokale aangelegenheid. Verenigingen, met name die in de lagere klassen van het amateurvoetbal hebben een aanhang die veelal in de nabijheid van de accommodatie van die vereniging woont. Ook de leden, waaronder spelers van de hogere elftallen van die verenigingen en het technisch kader, komen meestal uit de directe omgeving. Dit betekent dat tussen de verhoudingen binnen de vereniging en die buiten verenigingsverband vaak weinig onderscheid bestaat. Men kent elkaar en bij de dagelijkse besommeringen komt men elkaar tegen. Het voorgaande wordt vaak als argument gebruikt als de verhouding tussen de eerste elftalselectie van de vereniging en de trainer-coach op enig moment zijn glans verliest.

Tekst: R. Beele (Beele@advocaatkantoor.nl) | Beeld: Shutterstock

Bij gesprekken over de voorwaarden van een mogelijk afscheid wordt dat argument door het bestuur van de vereniging gebruikt om de trainer-coach gevoelig te maken voor een minder zakelijke opstelling. Anderzijds kan de trainer-coach, met verwijzing naar dat argument, een welwillende houding tonen. Dit alles, tegen de achtergrond van sociale verhoudingen die buiten verenigingsverband blijven bestaan als de arbeidsovereenkomst tussen de trainer-coach en de vereniging is beëindigd. Voor het voorgaande geldt ook een wederkerigheid. Verhoudingen buiten het verenigingsverband worden voortgezet in de vereniging. Dat geldt dus ook voor gedragingen die buiten de vereniging hebben plaatsgevonden tussen personen die ook lid van de vereniging zijn.

Installatiebedrijf van een voorzitter

In dat verband herinner ik me een incident tussen een trainer-coach en de voorzitter van de vereniging. Wat was er aan de hand? De trainer-coach had voor werkzaamheden aan zijn woning een opdracht verstrekt aan een installatiebedrijf. De directeur van dat bedrijf werd, enige tijd nadat de opdracht was uitgevoerd, voorzitter van het bestuur van de vereniging waar de trainer-coach werkzaam was. Het installatiebedrijf werd daarbij ook een van de sponsors van de vereniging. Bij het uitvoeren van de installatiewerkzaamheden werden fouten gemaakt als gevolg waarvan schade aan de woning van de trainer-coach was ontstaan. Deze reclamereerde bij het installatiebedrijf en kwam daarbij in contact met de directeur van het bedrijf, tevens de latere voorzitter van de vereniging.

De gevorderde vergoeding van de geleden schade werd geweigerd en de zaak escaleerde. Er dreigde zelfs een gerechtelijke procedure. Uiteindelijk werd de zaak geschikt maar de verhouding tussen beide personen was redelijk verstoord. Het laat zich raden wat er gebeurde toen de directeur van het installatiebedrijf tussentijds voorzitter werd van het bestuur van de vereniging. De trainer-coach was op dat moment bezig aan zijn tweede jaar bij de vereniging. De sportieve resultaten die onder leiding van de trainer-coach werden behaald waren redelijk. In elk geval was er geen sprake van dreigende degradatie. Bij de gesprekken met de trainer-coach over voortzetting van zijn werkzaamheden in het derde jaar bleek de nieuwe voorzitter het zakelijk privé-geschil met de trainer-coach niet te zijn vergeten. De met de trainer-coach gesloten arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd werd niet verlengd. De argumenten die voor het besluit daartoe werden gebruikt, kwamen de trainer-coach nogal gezocht voor. Hoe dan ook, de trainer-coach moest op zoek naar een alternatief dat hij uiteindelijk ook heeft gevonden.

Maanden nadien vernam de trainer-coach van een inmiddels afgetreden bestuurslid van de vorige vereniging dat de nieuwe voorzitter (destijds) bij het besluit om de arbeidsovereenkomst met de trainer-coach niet te verlengen, tijdens een bestuursvergadering ook fijntjes had verwezen naar de waarde sponsorovereenkomst die zijn bedrijf met de vereniging had gesloten.

Opstootje op de kermis

Een ander voorbeeld betreft een festiviteit in een dorp waar men elkaar niet alleen tegenkomt bij de voetbalvereniging maar ook daarbuiten in de supermarkt, café e.d. Tijdens een kermis in het dorp raakt de heer X, trainer-coach bij vereniging Y, verwickeld in een opstootje. Hij probeert een ruzie te sussen en wordt daarbij hardhandig door een van de ruziemakers geraakt. De heer X duwt degene die hem heeft geraakt van zich af. De ruziemaker komt daarbij echter ongelukkig ten val en loopt een hoofdwond op. Dat leidde ertoe dat de ruziemaker tegen de heer X aangifte doet. Via via verneemt de heer X dat de ruziemaker een speler is van een van de lagere elftallen van de vereniging waar de heer X als trainer-coach werkzaam is. Het handgemeen, de hoofdwond en de aangifte gaan vervolgens een eigen leven leiden. Het bestuur van de vereniging stelt de heer X vervolgens op non-actief.

Gedrag buiten de club kan belangrijk zijn

Beide voorbeelden hebben betrekking op privé situaties die doorwerken in de arbeidsverhouding. De vraag is of er niet een strikte scheiding bestaat tussen beide gebieden. Het antwoord is ja en nee! Er is inmiddels aardig wat rechtspraak over situaties die zich bevinden in het grensgebied tussen privé en de arbeidsverhouding. Het verband tussen de privé gedraging en werksfeer kan worden gevonden in de aard van de gedraging waarbij strekking en inhoud van bijvoorbeeld een personeelsreglement wordt overtreden. Het gebruik van internet en van sociale media tijdens het werk is daarvan een aansprekend voorbeeld. Ook gedragingen die ogenschijnlijk in het privé domein plaatsvinden kunnen gevolgen hebben voor de functie van en de taakvervulling door de werknemer. Ook dient een werknemer zich ex art. 7:611 BW als een goed werknemer te gedragen. Als bovendien in de arbeidsovereenkomst een gedragscode is opgenomen of een norm die het goed werknemerschap onderstreept, is de relatie tussen de privé gedraging en de inhoud van de arbeidsovereenkomst al snel gegeven.

In het voorbeeld van de trainer-coach die een ruzie probeerde te sussen en uiteindelijk werd geconfronteerd met een aangifte, was in de arbeidsovereenkomst met de voetbalvereniging onder meer bepaald dat de werknemer zich te allen tijde rekenschap diende te geven van het belang van de vereniging voor het behoud van een smetteloze reputatie. Daarmee is niet bepaald dat dit alleen geldt bij de uitoefening van de functie van de trainer-coach. Kortom, als een in de arbeidsovereenkomst geformuleerde norm door de werknemer/trainer-coach daarbuiten wordt overtreden kan dit leiden tot arbeidsrechtelijke consequenties.

In het voorbeeld van de onjuist uitgevoerde installatiewerkzaamheden was uiteraard geen sprake van een juridische doorwerking van een privé gedraging in de arbeidsverhouding. In die situatie was slechts sprake van een rancuneuze voorzitter die in zijn diverse hoedanigheden geen afstand kon nemen van persoonlijke emoties.

Zorg.

De inmiddels achter ons liggende coronacrisis heeft nogal wat teweeg heeft gebracht onder het gedrag van een groot deel van onze bevolking. Daar hoeft ik geen ingewikkeld en diep wetenschappelijk onderzoek op los te laten. Een korte rondgang onder de sociale media-platforms zoals Twitter (nu X) en de complottheorieën vliegen je om de oren. Blijkbaar heeft menigene het idee dat een lockdown als een grote inperking van de vrijheid wordt opgevat. Nu ruim een jaar later nog steeds. Niet het belang van de gezondheid maar het feit dat je niet meer kunt doen en laten wat je wilt wordt als bedreigend ervaren. Een overheid die niet meer als de beschermende paraplu, maar als een remmende en betuttelende factor wordt gezien. Normen en waarden worden opgerekt en regels worden aan de laars gelapt en instanties die daar op moeten toezien worden als lastig tegemoet getreden. Om al die kikkers weer in de vijver te krijgen, dat is een helse klus. U mag er mede op 22 november over gaan stemmen.

Voor de (onze) voetbalwereld heeft daar mee te maken. Blikvanger op dit gebied is natuurlijk het professionele voetbal. Immers het gedrag op de tribunes is meer dan zorgwekkend. Het gooien met (helaas volle) plastic bierglazen, gooien met rookbommen liep de spuigaten uit met als gevolg het staken van wedstrijden. Ook staan de onwerkelijke taferelen op de tribunes in Alkmaar en Enschede nog helder op het netvlies. Helaas ook binnen de lijnen is de discipline vaak ver te zoeken. Er hoeft maar iets te gebeuren of een opstootje met getrek en geduw over en weer is het gevolg. Hoewel alweer een tijd geleden was de bekerfinale tussen PSV en Ajax natuurlijk een dieptepunt, waarin beide coaches dat na afloop ook nog trachtten te vergoelijken. Immers heeft de adrenaline het dan gedaan. Aangetekend moet worden dat beiden het DNA van een voetballer nog niet helemaal hebben afgeschud. Ze staan nu even aan de zijlijn, maar of dit er toe heeft bijgedragen is moeilijk te zeggen.

Correctieve maatregelen bij grensoverschrijdend gedrag moeten genomen worden, zonder enige twijfel. Straf hoort nu eenmaal bij ongewenst gedrag. Aan de analistentafels wordt dit vaak besproken en suggesties de wereld in geslingerd. Variëren van direct rood tot alleen een aanvoerder als aanspreekpunt van scheidsrechters. Prachtig natuurlijk, maar of dit de kern van de zaak raakt, waag ik te betwijfelen. Analisten vormen nogal eens onderdeel van het probleem en niet de oplossing. Kijkcijfers zijn immers belangrijker.

Van veel meer waarde is het feit dat trainers en coaches (waar dan ook) doordrongen moeten zijn van het feit dat zij als eerstverantwoordelijk zijn voor het gedrag van hun sporters. Winnen is leuk en zeker ook van belang, maar staat niet altijd voorop. Een coach geeft grenzen aan en bewaakt deze hoe dan ook. Ook als hij of zij niet het vereiste papiertje heeft, moeten ze weten dat het aanjagen van ongewenst gedrag, ook buiten het zicht van de camera's, niet kan en niet moet. Een verantwoordelijkheid waar men niet onderuit kan.

Van eminent belang is de voorbeeldfunctie die een trainer/coach heeft. Nederland kent er duizenden die in de sport en specifiek het voetbal actief zijn. De KNVB heeft daar prima opleidingen voor. Echter zijn er ook velen bij die niet het vereiste diploma bezitten, maar wel, met in dit geval, jeugd bezig zijn. Immers in het begeleiden en leiden van teams is niet altijd professionaliteit voorhanden. De trainer, de coach is het boegbeeld van een gezond sport- en in dit geval voetbalklimaat. Op het moment dat de discutabele beslissing van een scheidsrechter of VAR breeduit wordt bediscussieerd en ook uitgedragen, slaat dit over naar de huiskamers, binnen en buiten de lijnen en ook tribunes. Helaas hebben velen niet de rem om dit daar te laten en gaan over tot onwenselijk gedrag. Ook op vele amateurvelden zal een trainer of begeleider die luidkeels een beslissing van een arbiter onderuit schoffelt een voedingsbodem leggen voor spelers die dit een legitimiteit

vinden om dan ook maar over te gaan tot ongewenst gedrag.

Ik heb sterk de hoop dat het wordt opgepikt en heb bijvoorbeeld Arne Slot en ook Erik ten Hag een discutabele beslissing van de scheidsrechter al horen bekritisieren, maar daar direct aan toegevoegd dat dit hoort bij het spel en geaccepteerd moet worden. Geen verdere escalatie, maar duidelijk aangegeven dat het bij het spel hoort en gewoon verder.

Die bijdrage moet een begeleider van sportteams uitstralen op welk niveau dan ook. Het effect op een beter sportklimaat zal dan snel zichtbaar worden. Een verandering wordt tot stand gebracht via kennis, houding en gedrag. In die volgorde! Dat is nu eenmaal een stelregel. Een straf is een maatregel die aan het einde van een traject staat. Het traject daar naar toe is van belang voor ons als coaches/trainers. Daar zijn wij verantwoordelijk voor. Niet alles staat in het teken van de winst. Dat is belangrijk, maar niet het belangrijkste. Natuurlijk maakt winst blij, maar veel meer is het van waarde als daar ook nog eens het aspect van gezamenlijk plezier bij is.

Dat straalt dan onmiskenbaar verder af op onze maatschappij.

Als een José Mourinho tot in de parkeergarage een scheidsrechter, in dit geval Taylor, achterna gaat en uitscheldt, dan hoort hij niet op een voetbalveld thuis. Hoe vaak hij ook met zijn titels zwaait. De Portugees zet zijn vak in een kwaad daglicht. Hij is meer bezig met zijn eigen ego dan met het belang van het voetbalspel. Types Mourinho kunnen we missen als kiespijn.

Hans Bijvank.

ELF VOETBAL & THE COACH MAGNETS

SCOOR NU EEN ABONNEMENT
OP **ELF VOETBAL** VOOR
SLECHTS € 4,99 PER MAAND

EN ONTVANG THE COACH MAGNETS
(TER WAARDE VAN € 29,95) ALS
UNIEK WELKOMSTCADEAU!

HOE WERKT HET

HET WERKT HEEL SIMPEL!

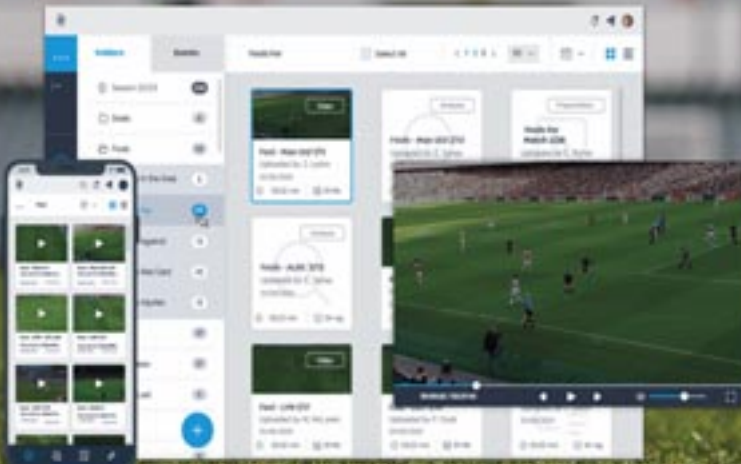
1. Maak gebruik van het Coach Magnets ELF abonnement op ELFVOETBAL.NL/VVON
2. Ontvang de edities van ELF Voetbal en je magneetjes automatisch in de brievenbus
3. Ontwerp zelf je magneetjes met foto, rugnummer en speelsterkte
4. Print en plak de bijgeleverde stickervellen
5. Veel coach- en leesplezier!

nacsport

CaJa
sport software

Nacsport Hub

Het online platform voor het delen van beelden en bestanden. Online communiceren met je team etc.

Voor meer info bezoek de website:
www.nacsport.com

CaJa Sport Software
caja.sport-software@nacsport.com
+31 6 41402882

Trainingskampen.nl

NIEUW: Diverse frisse locaties!

Informeer naar de mogelijkheden voor jouw team!

**TRAININGSKAMP
NEDERLAND**
3 dagen

vanaf
€ 139,- pp.

**TRAININGSKAMP
BELGIE/DUISSLAND**
3 dagen

vanaf
€ 149,- pp.

**TRAININGSKAMP
VLIEGBESTEMMING**
op aanvraag

vanaf
€ 399,- pp.

- ✓ Vluchtschema 2024 is uit
- ✓ Diverse arrangementen op maat
- ✓ Betaling kan in termijnen
- ✓ Garantiedekking
- ✓ Laat je adviseren!

Meer informatie?
www.trainingskampen.nl

AL MEER
DAN 19 JAAR
DÉ SPECIALIST